

خواجہ صبیان

﴿ تعلیم قرائت ترکی یہ مخصوص ﴾

۲ نجی جزو

- مؤلفی -

« ترجمان » غزتہ سنک صاحبی اسماعیل
غصیرینسکی.

• قریم اداره شرعیہ سی طرف عالیہ نندن صبیان
مکتبلرندہ تدریسی مقبول و مناسب
کورلمشدر.

ИЧВ.

№ 2188

« ترجمان » ك الكتريق طبع خانه سنده باصلدی.

شهر باغچه سراي - سنه ۱۹۰۹

۱۱ نجی دفعه طبع ایدلدی.

جاهل قالان اولادك كنهلهري آنا و باباري اوزنده قالور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿آدم ايله آيو﴾

بهر زمانده آدم ايله آيو دوست اولوب، ايکيسي برابر ايش و کسب ايده جك اولمشار. بر ييل شريك اورطاق اولوب، بغدادی صاحمشلر. غایت يخشى اولمش. بونی نچيك پای و تقسيم ايدرمز. فکری ايله آيو کشى به ديمش. ای دوستم بغدادلر پک يخشى اولدی. حصه مزی پایلاشوب بعده جيساق نصل اولور؟ — پک يخشى اولور. اما نصل پای ايده پک دوستم؟

— نصل پای ايده جکمز... سن اوست طرفنى آل بن ايسه توباريني جيوب آلورم.

— پک يخشى سنک استديکک کبی اولسون دیو آدم بغدادیاری چالوب (چابوپ) آلور آیویه (آيوغه) توباری و تامورلری قالور؛ ايکنجی سنه (يیل) ينه اورطاق اولورلر و مشاوره قیلوب شالقان صاحارلر. کچن سنه بغدادی ايشندن آلدانديغنی فکر ايدوب، آيو کشى به ديرکه — ای دوستم؛ شالقانلر يتشدى بو سنه اوست طرفنى بن آلهيم توباريني سن آلورسن.

— پک يخشى دوستم سنک مرادکجه اولسون. آيو شالقانلرک يابراقلرينی طویلاب آلور آدم ايسه شالقانلری قازوب آلور.

آيو ينه آلدانور؛ آیونک فهمی آز اولديغی ايچون انسان ايله

﴿ قرأت ترکی و عربی اصولی ﴾

اشبو « خواجه صیانك » ایکنجی قسمی ایله ترکیجه، عربجه اوقومق، قرأت ایتمک تعلیم اولنه جقدر. ترکیجه اوقولدقده اك زیاده دقت ایدیله جك شی شاگرد هر نه اوقورسه اوقودیغنی آکلامق و آکلادیغنی مادهیی نقل و حکایه ایده بیلمسیدر اوقونان مادهلری نماز دعالری کبی حفظه آلمق لازم دکلدر، آنجق اوقودیغنی ندر فهم ایتمه لیدر. بونك ایچون معلم افندی شاگرده سؤالر ایدوب مادهیی تفهیم ایتملی و بعده کتابی یادیروب نقل و حکایه ایتدرملی. مثلاً القاده « بزم مکتب » آدلو بر ماده واردر. بونی اوقویان شاگرده - مکتبده نیجه خواجه وار ایش؟ نیجه شاگرد وار ایش؟ بونلر قاچ صنفدر؟ یازی یی نه ایله یازدرلر؟ مکتبده چوجقار نیشیلورلر؟ یولنده سؤالر ایدر، سائر مادهلر اوقولدقده ینه مناسب سؤالر ایله تفهیم ایدیلور. صنفدن بری مادهیی یوکسك سسله؛ سبقداشلری کتابك شو مادهسنی آچوب کوتوب کندی کندینه عینی جملهلری اوقورلر. بری اوچ بش سطر اوقودقن صوکره معلم دیکرینه امر ایدر. برنجی شله کرد توقتادیغی یردن ایلروسنی ایکنجی شاگرد اوقور بعده اوچنجی و دوردنچی و سائرلری اوقورلر.

یا کلس اوقولدقده معلم برینك یاکاشنی دیکرندن سؤال ایدر. صنفدن بیلن چیقماز ایسه اوزی سویلر. بو اصول ایله برینك اوقودیغنی سطرلردن جمله صنفه فائده اولور. چونکه جملهسی بر آدم کبی بر سبقدن اوقیورلر شاگرده صره سیله قرأت ایتدرماملی، آلماشدیرب قرأت ایتدرملی که بری اوقودقده دیکرلری کوتوب حاضرلنوب تور سونلر. اوقونان یری بیلیمان یا که جویان شاگردی تعزیر ایتملی.

دیدکلرنده اویله ایسه بر آز آریا ویرکز دیو اتش باشنده راحت ایدره.

❖ اوچ حیوان ❖

بر آدمك بر آتی بر صغری و بر ایتی (کوپکی) وار ایش؛
 بو حیوانلر بر کون اوز آرهسی سوز و ادعا چیقارمشلر.
 آت دیمش: انسان ایچون بدن فائدهلی و کرک حیوان یوقدره.
 بن صبان سوریورم. آریا چکیورم، انسانی آرقهمه آلوب جورییورم.
 بن اولمهسه ایدم انسان نیشار ایدی؟

صغر دیمش: بن سندن فائدهلی اولسهم کرک، چونکه انسانه
 سود ویریورم، سودمدن قایماق، پنیر اولیور؛ انسانلر بونلر ایله
 رزقلنیورلر. بن سود ویرمز ایسهم بونلرک حالی نه اولور ایدی؟

ایت بو سوزلره قولاق ویروب بعده باشنی کوتروب دیمش:
 — ای یولداشلر، بن سزلردن فائدهلی اولسهم کرک: بن اولما-
 سهم سزلردن نه فائده؟ بن کیجهلری کوز جوممیوب یورتی، خانهیی
 و سزلری قراولاب کزیورم. جمله کزی خرسزدن، دشمندن بن
 صاقلایورم که بنسز نه سنک ایشکدن، نه سنک سودکدن انسانه فائده
 اوله ماز ایدی.....

حیوانلرک بو سوزلرینی صاحبی ایشیدوب — آفرین، اوچکزده
 پک فائدهلیسز. پک کرکسز لکن آتک ایشنی صغر، صغرك ایشنی
 ایت ایدهمز. هر حیواننک اوز ایشی، اوز فائدهسی واردره بر
 بریکزی کونله مکز، جمله کز یخشیسز، دیمش.

نه کبی ایش توتمش ايسه هپ کارلی اولمامش. فهمسن ايشدن
فائده چيقييور بيچاره آيو.

* اصولی انکلیز *

وقت کوز، هوا صغوق هم ياغمورلی ايمش. يولجي انکلیزلرک
بری، ياغمور و صغوقدن اوشوب، قورنماق و راحتلمک ايچون کروان
سرایه توشوب، حیواننی اوطه باشییه و یروب آخوره چکمه سنی سویلر.
اوزی ایچرویه کیردکده کوریرکه بر خیلی یولجیلر دها جمع اولمش
و آتش باشنی علقه یه آلمش اوتوریورلر. بونلر کان مسافره قولاق
و آتش باشنده یر ویرمک کبی بر حرکت و نزا کتده بولنمادیار.
چای خانه جی انکلیزه آشنالق ایدوب، نه بیوررسز افندم، دیدکده،
بوده جواباً - بکا همان بر قدح چای و آخوردکی حیوانمه بش
قدح ویرمکزی رجا ایدیورم دیر.

چایجی تعجب انوب - افندم، حیوانکزه چایمی ویرمک، اربامی
ویرمک امر بیوردیکز. آکلایه مدم. یولنده سؤال ایدر. انکلیزده
هیچ حال و صداسنی بوزمایوب - خیر افندم. آریا دیمدم، بش
قدح چای ویرکز دیدم. عجله حیوانمه کوندرکز جواننده بولنور.
چایجی همان چایلری بیوکچه بر صاووته قویوب آخوره یوللا.
نور. آتش باشنده کی یولجیلر دخی چای ایچن حیوانی کورمک
ایچون آخوره یوللانورلر. بویله جه بوش قالمش آتش باشنه انکلیز
پرلشور، صیغارینی یاتار.

برازدن چایجی و یولجیلر قایتوب - افندم حیوانکز چای ایچمیور

اورمان صداستندن عكسندن قورقمه، بيوك اورمانلرده قوبالرده
 قيا ارالرينده انسانك سسي، داووشى عكس ايدر. «با» ديسهك «با»
 ديو قايتور، «ها» ديسهك «ها» عكس اولنور. دنيا دخى بوكا بگزره
 ادبى و علمى كوزل اولسهك دنيا يعنى انسانلر دخى سكا كوزل
 اولورلر، اما يامان اولور ايسهك سكا يخشيلق ايتمزله، ديو حسنك
 آتاسى اوغلنك الندن توتوب يوللارينه كيتديلر.

❀ سود و صوقور ❀

يئى كوزى كورمز بر آدم كوزلى آدمدن سودك نه توسده (رنكده)
 اولديغنى صوروش، سود بوده كاغد كبى بياض آق اولور ديمش.
 — بوييله ايسه سود كاغد كبى قورو اوله ايمش. — خير، آق
 قويان كبى بياضدر. — ها بيلدم؛ قويان كبى توكلى ايمش. —
 خير، خير... قار كبى آب آق بياضدر. — ديمك سود قار شكللى
 صوغوق بر نرسه ايمش.

كوزلى كشي صوقور آدمه نه قدر مثال كتوردى ايسهده فئده
 اولمبوب سودك نه توسده اولديغنى آكلانمق ممكن اولمدي.

❀ قاشقرو قوى ❀

قاشقرك برى صو ايچميه چوقراق يعنى بولاق باشنه بارمش بو
 يردن چوق آشاغيده صو بويونده صويه كلمش بر قوى كورير؛ بو
 حالده:

— اى قوى، انده نه ايشايورسك؟ بنى كورميورسنى، صو

كەدىن (ماچى)س. دوهەن، قويدن انساھ فائده وارمى؟
و نصل فائده وار؟

﴿ اورمان و حسن ﴾

بر کون حسن آتاسى ابله بر آوولدن (كويدن) ايكنجى
آووله كيدر ايكن بيوك اورمان ايچندن كچه كلرنده اورمانك
اورتهسە باردقده بر آز اككك آشاميه توقتاديلر.

بو حالده آتاسى اوغلىنه - اى اوغلو « يالانجى آلداقچى »
ديو پك قچقر (باغر) ديدى.

حسن آياغه توروب « يالانجى، آلداقچى » ديو بار قوتى ابله
قچقردى. اورمان ايچندن سس عكس ايدوب « يالانجى، آلداقچى »
ديو ندا و سس قايتوب كلى. حسن بو صدايه تعجب ايدوب، بر
آز قورقدى.

آتاسى آيتدى « پك يخشىسين، كوزل آدمسن » ديو قچقر ديدى
حسن بويله قچقر دقده اورمان دخى « پك يخشىسن، كوزل آدمسن »
سوزلرني عكس آيتدى. حسن دها زياده شاشدى و آتاسنك كوزينه
باقدى.

باق اوغلو، يامان سوز آيتدك سكاذه يامان سوز قايتدى؛
يخشى سوز آيتدك سكاذه يخشى سوز قايتوب كلى. هر وقت يخشى
اولميه، يخشى سوز آيتميه مراد قيل. كيمهده فنا سوز سويلهسك
يا كه فنا ايش قىلسك سكاذه يخشى سوز آيتمازلر، يخشى ايش
ايتمازلر.

کنازلری نص و عزل ایده لر ایدی. اما بوندن بش یوز سنه بورون شهر موسقوا کمازی زورلنوب بر نیجه سائر کنازلرک طوبراقلرینی اوزینه قوشوب قوت آلدی. بوندن سوک موسقوا حکومتی ایلرولیه باشلاب کیتدکچه بیوک بر دولت شکسته کیردی. روسیه بیودکجه مسلمان خانقلرینی استیلا و ضبط ایدوب، اوزینه قوشدی. قزان، سبیریا و حاجی ترخان خانقلاری ایوان غروزی حکمدارک کوننده آلتیدیلر. موسقوا حکومتی بیوک اولدی ابدیه آوروپانک صایع و معارفندن بی بهره اولدیغندن فریکلر قدر میدان آلمیور ایدی، لکن بوندن ابکی عصر مقدم اولوغ « پترو » روسیه تختنه چیقوب آوروپاده اولان علملری، معرفتاری، صنعتاری و نظاملری روسیه یه نقل ایدی، بونک ایچون روسلری فریکستانه یوللاب علم تحصیل ایتدیروب فریکدن خواجه و استادلر چاغروب و مکتبلر آچدیروب آز زمانده روسیه بی باشند آیاغه تازه و یکی بر صورته قویدی. عسکر، کمی و طوپ تیزدی؛ بالطیق دکزیه یول آچوب پتربورغ شهرینی بنا ایدی. قره دکزه کمیار چیقاردی.

اولوغ پترو پادشاهک کوندن برو روسیه یورنی زیاده ترقی ایدوب پک چوق محاربه لرده مظفر اولوب بیودی، صنایع و تجارت و هنر چوغالدی و بویله جه روسه دنیاک برنجی بر دولتی اولدی. بو کونده روسیه نک پادشاهی نیکولای آکساندروویچ حضرتلیرد؛ ولی عهدی شاهزاده آکسهی نیکولایه ویچ حضرتلیرد.

امتحان

روسه قاچ یمیللق دولتدر؛ قایسی کنازک کونده دین قبول

ایچمه کلام دیو قیچقرو، بیچاره قوی قورقوب اورکوب:

— افندم بیورکنز، صولر سزه صاغلر و عافیت اولسون، دیو
جوابانور. — ای ادبسن! نصل صاغلر و عافیت اوله جق بیس و
ناپاک آباقارک ایله صوی قاریشدیروب بولاندیریورسک.... — عفو
بیورک حضرت قاشقر، سز صویک یوقارو باشنده، بن چا کریکنز،
آشاغی طرفنده بولنیورم.... اگر صوی بولاندیرمش ایسه سز
هیچ ضررم یوق. — یا، بن قباحتنی کوستردم، سن دها جواب
ویرمه اوتانمورسینمی دیو قاشقر بیچاره قوی توتوب پاره پاره ایدوب
آشامش.

﴿ روسیه ﴾

روسیه دولتی بیک سنه دن برو موجود اسکی بر دولتدر، لکن
بورونغی زمانلرده شمیدیک قدر بیوک و کوچلی دکل ایدی.
اسکی زمانلرده روسیه خلقلری بر نیجه اوافق اوافق «کناز»
آدالمش حکمدارلر النده اولوب، بو کنازلر بر بری ایله ادعا و
محاربه لر ایدوب هیچ قوت آله میورلر ایدی، شو زمانلرده روس
ملتی پوتلره عبادت ایدیور ایدی؛ اهل کتاب دکل ایدی. بوندن
۹۰۰ سنه مقدم کیف شهرنده حا کم بولنان «کناز ولادیسیر» دین
عیسوی قبول ایدوب، جمله خلقلرینی بو دینه دعوت قیادی. شو
زماندن برو روسلر انجیله خدمت ایدیورلر.

روسیه ضعیف اولدینگی زمان خانلر و خیلی یرلرینه حکم ایدوب

بيوك قسمه منقسمدر، بر قسمی ال اولمش آلمش و انسان قولنده
عمر ایدن حیوانلردر؛ اینکنجیسی کییک وحشی حیوانلردر. ال اولمش
حیوانلر بونلردر - فیل، دوه، آت، اشك، قاطر، اوكوز، قوی،
کچی، ایت، مشیق، (کدی ماچی).

کییک حیوانلر بونلردر: قاشقر، تولکی، بورسق، آیو، چقال،
آرسلان، قاپلان، بارس و غیریلر. کییک حیوانلر ورده، داغده اور-
مانلرده و انسان اولمین محللرده یاشارلر و انسان کوردکده قاچارلر.
یاشادقلری بویونجه معنی صورت تعیشاری ایله جماعه حیوانات (ال
حیوانی) و (وحشی حیوانات) قسمنه آیرلدقن ماعدأ بینلرنده ده
غیری تفاوت کویدر.

صوده و طوپراقده یاشایان حیوانلر باشقهدر. حیوانلر وارکه یالکز
ات آشارلر. ملا قاشقر، آرسلان، تولکی کبی. حیوانلر وارکه
یالکز نباتات ایله تعیش ایدرلر. مثلا فیل، دوه، آت، قوی و
غیری غیری.

طوپراقده بولنان قدر تورلی مخلوق دكزده و هواده دخی
موجوددر. صوده یاشایانلره بالق، هواده اوچانلره و قنادی اولانلره
قوش دیرلر، بالق و قوشلرک پك چوق تورلیسی واردر، بر پارمق
بویده بالق اولدیعی کبی، اون بش آرشون بویده دخی واردر. بر
جویز یا اوافق بمورته قدر قوشچقر اولدیعی کبی بمورتهسی
قاربوز قدر اولان قوش دخی بولمدر بوکاده دوه قوشی دیرلر؛ عربستان
ولایتلرنده و آفریقه قطعهسندم بولنور.

ایندی؟ روسیه‌یی زورلانه به باشلان کنازلر قابسی شهرده بولنه
ایدیله؟ روسیه‌یی نظام و ترقی بولنه قابسی پادشاه قویدی؟ حاضرده
پادشاه کیمدر؟ ولی عهدک ادی نهدر؟

❖❖ تولکی و قارغه ❖❖

هر نصل ایسه قارغه‌نک بری بر کسک ات راست کثیروب همان
آغزینه قابوب آلوب قاجوب یوکسهک بر آغاچه قونار. شو آراق
آغاچک توبندن بر تولکی کچمکده اولوب بورنه ات اسی قوقوسی
کلور. بورنی ابله هوایی اسنب قوقلاب آغاچ اوستنده اولان قار-
غایی و آغزنده اتی کورر. همان قارغیه خطاباً:

— چوق یرلر، اورمانلر و طاغلر دولاشدم سنک کبی هیچ بر
قوش کورمدم؛ بویله قره قناتلر، بویله کوزل آیاقلر، بویله نورلی کوز-
لر هیچ بر قوشده کورمدم! عجبا سن قیدان کلدک؟ قیافتک، باقیشک
بو قدر شرین و کوزلدرکه داووشک و صداک کیم بیلور نصل لذین
و ناتایدر!

آلا قارغه بو قدر مدح و ماقتاو اشیدوب قاجاروب تولکی به
داووشتی کوسترمک ایچون — غا — ایدرک آغزینی آچدیغی! ابله ات
یره دوشر، تولکی اتی قابوب قویروغنی ساللاب کیدر؛ بیچاره قارغه
بونک آرقه‌سندن باقوب قالور.

❖❖ حیوانات ❖❖

دنیاده پک چوق تورلی حیوانلر واردر. بونلرک جمله‌سی ایکی

کراسته تخته ایدوب بنا و یورت قورارلر یا که کوپری ، قایق کمی و سائر کرک شیاری یاسارلر .

قهوه (قوفه) آغاچنده نخود یا که باقله و بورچاق شکلی دانهلر اولور ، بونلری جیوب قوروتدقدن صکره قزانده قاوروب و بعده اون کبی دوکوب چکوب صویه قایناتوب ایچرلر ، قهوه کبی انسانلرک چوق ایچدیکی بر شی دها واردر - بوکا چای دیرلر . چای آغاچینک یابراقلرینی جیوب قورودرلر و بعده چشید چشید ایدوب ساتارلر بو قورلمش یابراقلر قاینار صویه قونلسه صاری یا که قرمزی بویا رنگ ویرر .

قهوه عربستانده ، حبشهده ، برازیلده و بعض سائر الکالرده یتشیور ، چای آغاچی و باغلری چینده ، یاپونیاده و هندک سرنیدیب آطه سنده یتشیور . قهوه و چای شو قدر چوق ایچلیورکه بونلر ایله بیوک تجارت و سودا ایدلمکدهدر .

بر خیلی نباتاتلر دها واردرکه انسانلر بونلرک رنکندن و خوش اسی و قوقوسندن اوتری سورلر و حرمتلرلر ، بونلر مثلاً کل ، نفشه ، زمباق ، نرکس ، لاله ، قرانفیل و سائرهلردر . بونلره چیچک دیرلر .

میوه ویرن و میوه یمش ویرمیان آغاچلر اولور . آغاچلرک بعض « یابراقلی » و بعض « اکنهلی » اولور و بویلهجه ایکی بیوک جنسه آیرلمش آغاچلرک یابراقلیسی - امن ، بوکه ، الما ، اریک ، آرمود سلوی و غیرلردر . ایکنهلیسی - نارات ، آریچ و سائرلردر .

آرسلان، قاپلان، فیل، چاقال صیجاق و قیش آز اولان الکلارده بولنور؛ قاشقر آیو و تولکی اکثر یرلرده بولنور، اک بیوک بالقار صغوق و بوزلی دکزلرده بولنور.

❖❖ نباتات ❖❖

اورمانده، باغچهلرده اولان آغاچلره و قزلرده، طاغلرده اولان هر تورلی چیچک و اوتاره، بوستانلرده یتیشن خیار، نانه قاربوز و غیره بو کبی شیلره نباتات دیرلر؛ دنیاده نیجه بیک تورلی نباتات موجوددر. جمله آغاچلری ایکی بیوک جنسه بولمک ممکندر. بری میوه یمش ورن آغاچلردر الما، آرموت، اریک، شفتالی، تود کبی. ایکنجی جنس میوه یمش ویرمیان آغاچلرکه قاین، امن، نارات، قره آغاچ، تال و سائرلری کبی.

اوت کوکات دخی تورلی اولوب بعضیسنده میوه مقامنده کل چیچک اولور، بعضیسنده اواماز.

بزم روسیه یورتنده الما، آرموت، تال، امن، نارات، قاین، آغاچلری اولور. هواسی زیاده اسی و صیجاق اولان الکلارده بونلردن ماعدا خرما، لیمون، پورتقال، انجیر، پاموق و سائر نباتات ده واردر.

میوه و یمش کتورن آغاچلری باغ و باغچهلرده یتشدیروب انسانلر یمشارینی جیوب آشارلر، یمش کتورمیان آغاچلر اکثر داغلرده اورمانده یتیشوب انسانلر بونلری کسوب اودون ایدوب یاقارلر یا که

مدرسه‌لر و تکیه‌لر واردر. استیان آدم اوقور و عبادت ایدر. بویله‌جه
غیری خلقلرک دخی مکتب و عبادت خانه‌لری واردر. چونکه هر
کس اوز دینجه و عادتجه اوقوب عبادت ایتیمه بورجلیدر. اوقوماق
و یازماق بیلن آدم زوسیه‌ده بک معتبردر.

(آتالار سوزی)

* آقچەسی اوجوز اولانک اوزی قیمتی اولور. * آقشام ایسه
یات، صباح ایسه تور. * آقشامک ایشنی صباحه قالدیرمه. * اک خیرلی
میراث ادبدر. * اک فنا یوقسزلق، عقل آزغیدر. * صبانجی یاغش
استر، یولجی قوراق، هر ایکیسنک مرادینی ویرر حق. * ایل قیو-
سی هم کچ، هم ککوچ آچیلور. * ایلک آغزینه باقان آچ قالور.
* الی باغلی اولانی کیم اولسه دوکر، خولار. * انسان
سویلشوب، حیوان قوقلاشوب آکلاشور. * انسانک سوزی عقلنه،
ایشی اصلنه دلالت ایدر. * انسانک کوزی، یرک قولانگی واردر.
* آلتون چاموره دوشمکله باقر اولماز. * آلان بوق صانوجی نه
ایشلسون، صانوجی یوق آلوجی نه ایشلسون. * آلمیورسین صاتمبور-
سین - بازارد نه ایشک وار. * الله بر قیوی قاپار ایسه بیک
قیوی آچار. الله صبرلی قولنی سور. * الله ویره‌جک ایسه کیمک
اوغلیدر، کیمک قزیدر دیمز. * الله یاردم ایدرسه قولنه - هر ایش
کپور بولنه. * ال ایله بیلان توتلماز. * ایل ایچون قویو قازان،
قویوه اوزی توشر.

یاپراقلی و باخصوص میوه و یمش ویرن آغاچار هواسی معتدل یا که
 صیجاق اقلیمده و یرلرده اوسرلر؛ ایکنهلی آغاچارک چوقسی صغوق
 یرلرده اوسرلر. طاغلرک آشاغیسی معتدل و یوقارلری صغوقچه اولدیغندن
 طاغلرک آشاغیسینده انکارنده یاپراقلی و یوقارولرنده هپ ایکنهلی
 آغاچار اوسرلر.

❖ وطن ❖

طوغوب و اوسوب یاشادیغمز طوبراق وطنمز و یورتمزدر، هر
 کس طوغدیغی یری سور و سومیه بورجایدر، لکن وطن دیمک
 یالکز دوغدیغمز آوول یا محلهدکایدر، جملمز اقامت ایدن اولوغ
 الکادر، آنا و بابالرمز بو الکالیدر. بو الکانک اوغوللریدر. بو
 الکایه «روسیه» دیرلر. پک بیوک و پک اسکی پاشادهلقدر. بو
 الکاده هر تورلی خاق و مذهب واردر. روس خلقی جملمسندن
 زیادهدر، مسلمان خلقلری دخی چوقدر. بونلردن ماعدا روسیهده نمسه،
 پولاق، ارمنی، یهودی، غروزین، فین، لانیس، چوواش. چرمش و
 سائر بعض خلقلر واردر. جملمسی روسیه خلقی جملمسی بر پادشاهک
 آدملریدر. جملمسی بر الکانک بر طوبراقک آدملری اولدیغی ایچون
 بر یورت بر خانه کشیلری شکللی بر برینه دوست و محبتلی اولملی.
 جناب خدا و پادشاه محبتی سورلر؛ عداوتلی، کونجی و کبرلی
 آدملری سوزلر.

روسیهده مسلمان اولان قریهلرده و شهرلرده جامه‌لر، مکتب و

تريسي كيرلى صارى يا قزلبه صارى اولور. عموم قيافته باقاده بيوك زور مشيقه كدى يه اوشار، قويروغى ايله اورسه انسانى يقتورر. آت يا او كوزى آغزينه قاپوب آلوب كيدر. آچ اولماز ايسه حيوانه آتلماز؛ انسانه يول ويرر، لكن آچ اولسه هيچ كيمن قورقماز. سسى داووشى پك بيوك و قورقنچدر، سسندن جمله حيوانلر قور-قوب قاچارلر.

﴿ قاشقر ﴾

قاشقر هر يرده ياشايان حيواندر. بيوك ايت و كويكه اوشار؛ بيلميان آدم قاشقر كورسه زور بر ايت ظن ايدر. لكن دقت اولنسه قاشقر ما كلایى كن و باصیق و بورنى اوزون و قولاقلى اوفاق، و بونى قيصة و آياقارى ايتدن يوكسهك اولديغنى كوروب فرق ايدر. قاشقر قوتى بر قوی آلوب قاچار درجده اولوب زيانكارلغى ايله مشهوردر. قوی آرمسنه دوشسه پك چوق حيوانى بوغار، بونك ايچون انسانلر قاشقره پك دوشمندلر. هر يرده تلف ايتمه غيرت ايدرلر. قاشقر آوجيلارينه تلف ايتدكلرى هر بر قاشقر ايچون اوچ بش روبله مكاقات و هديه ويريلور. روسيده قاشقر كويدر. لكن نمسه و فرنك طوبراغنده بو حيوان پك آز قالمش.

﴿ آيو ﴾

آيو قاشقر كبى مشهور بر حيواندر. روسيده ودها چوق يرلرده اولور. آيو بزم الكالرده اولان كييك حيوانلر ك بيوكى و اك

﴿ مایمون ﴾

دنیاده بولنان حیوانلردن انسانه اك زیاده اوشاب بکزیان مایموندور.
مایمونلر صیجاق الكالك داغلرندە اولورلر، بونلرک انسان قدر
بیوکاری و بالا قدر اوفاقاری واردر. مایمونک بدن، الی، آیاغی و
باشی انسانه اوشار، یالکمز زیاده توکلی اولوب، برده اوزون قویروغی
اولور، سائر حیوانلره نسبتاً مایمونک پک فکری و فراستلی اولوب
انساندن کوردکلری بعض ایشاری تیزرەك اوکرەنیور. بعض مایمونلر
تک یا چیفت و بعضاری سوری ایله اورمانلرده یاشاب میوه و یمش
ایله کچنورلر.

اك بیوک و قویروغی اولمیدیغندن انسانه اك زیاده اوشایان مایمون
جنسنه « غوریللا » دیرلر. پک قوتلی، آچولی اولور و دشمن کور
دکده الینه تاش یا که آغاچ آلوب هجوم ایدر و الینه توشەنی هم
لی هم تیشاری ایله پارالر. اوفاقچق مایمونلری ال ایدوب تورلی اویونلر
اوکرەتوب بازارلرده سیر و تماشا ایتدیرلر.

﴿ آرسلان ﴾

حیوانلرک اک مشهوری آرسلاندر؛ صیجاق و قیش پک آز اولان
برلرده اولور. روسیهدە یوقدر، آفریقەك هر طرفندە آزیانک جنوب
جهتلرندە بولنور. آرسلانک بویسی اوچ آرشون قدر اولور. باشی
بیوک و زیاده توکلی آیاقلری آلچاق و قالین اولور. اوجی
یوسکوللی اوزون قویروغی واردر. آرسلان پک قوتلیدر؛ نوسی

شو اوقودېغم کتابی پک سویورم. نصل سومه یم که بکا هر شیئی اوکره دیور. بنی تربیه ایدیور. شونی دقتله اوقویه یم، اوقو- دیغمی آکلامغه چالیشه یم، آکلایه مدیغم یرلری خواجه مه صوره یم که او بکا سویلر، آکلادر.

درسلمی دقتله اوقورسه م خاطرمده قالیر، اونوتم. اوقودقلمی بلله دکیجه فکرم آچیلور، کیتدکیجه معلوماتم آرتار، تنبل، ارنچک و اطاعتسز اولان بالالر هیچ بر شی اوکره نمزلر، جاهل قالیرلر بن اویله تنبل، اطاعتسز بالالردن دکلم، چالیشه جغم. اوکره نه جکم، جاهل قالمیه جغم.

باشده هر شی انسانه کوچ کاور صکره آزار آزار قولای ینکل کلمیه باشلار. چالیشمقله هر شی ینکالمشور. شمدی پک ایی اوقویه میورم، دقتله چالیشرسه م آز وقت ایچنده کوزل کوزل اوقوماغه باشلارم کو- زایجه اوقوماق اوکرنسهم نه قدر سونیه جکم. آنام آتامده سونیرلر و بنی دها زیاده سورلر. خواجه مده بکا آفرین دیر.

بن اوقودېغم کتابی طایریم. کتابک آدی ایلك صحیفه سنده یازیلدر. تاریخنیده کوستر مشار. ایشته بودر ۱۳۲۷.

کتاببارک باصا دیغمی یره مطبعه یا که باصمه خانه دیرلر. بر رساله باخود کتاب یازان زانده مؤلف دیرلر. اکثریا بر کتابک آندنن صوکره مؤلف و محررینک آدی یازیلیر.

بر کتاب باشقه باشقه کاغدلردن مرکب اولور. جلدجی آناری برتیلوب جویلمامق و ینکلاکله اوقوتمق ایچون صره سیله بوکوب

قوتلایسیدر. اوزون و قبا توکلی، کورنیشی پک هیبتلی بر حیواندر؛
قویروغی پک قیصقه، آياقلاری قالین اولور. نوسی صاری، سیاه، بیاض
آق اولور؛ صاری آيو زیادهجه اولوب سیاه آيو سبیراده و آمریقهده
و آق آيو پک چت صفوق یرلرده و بوزلی دکزلرده اقامت ایدر.
آيو اکثری اورمانده پاشار؛ بعض قریه‌لره توشوب، قوی و سائر مال
آلوب کیدر. انسانه چوق تیمز، لکن آچولندقدده آرت آياقلارینه تو-
روب انسانه آتینور و توبنه آلسه ایزوب پاره‌لر.

﴿ مکتبه دوام ﴾

بن بر کوچوک بالایم، دها هیچ بر شی بیلمیورم؛ بالار نه
بیایرلر؛ چالیشلرله هر شیئی اوکره‌نیرلر. بن چالیشه‌جغم بیلمدیکم
شیاری اوکره‌نه‌جکم. بالار اوقومش، تربیه‌لی اولورسه آنلری هر
کس سور هر کس ماقطار مدح ایدر.

بن بر شاگردم، خواجه‌لرم وار، بکا اوقوب، یازماق اوکره‌دن،
بنی تربیه ایدن آنلردر، آنلره اطاعت ایتمیلیم. درس، یازمه چالشمه
لیسه. کوزل بر شاگرد عقلنی باشنه طویلار، خواجه‌سنک سوزینی
دیگر، درس و یازسنه چالیشیر.

سوه سوه مکتبه کیدیورم. اوقوماغه، یازمه‌یه چالشیورم. اوقو-
دقیقه، یازدقیقه معلوماتم آرتیور. نه قدر کوزل.

ایی بر شاگرد اصولی. تربیه‌لی اولور. وقتیه مکتبه کیدر.
اوقوماغه و یازماغه چالیشیر، ارقداشلریله غوغا ایتمز، یولده اویناماز.
ایشته بن اويله بر شاگرد اولماغه چالشیورم.

اولمغه پك زياده غيرت ايدرلر. بويله ايسه بو منور عصره لايق منور فكره مالك اولمق، قبا و جاهل آدملر صره سندن آيرلمق ايچون بنى دخى علوم و فنون تحصيل ايتمكلكم و تربيه لى اولمقلغم كركدر.

سنة نك ابتداسنده كى ايكي آى و صوكنده كى بر آى پك صغوق اولور و قار ياغار. بعضاً صولر بوزلاب قالور. سه شمشيه نك بو مو-سمنه قيش تسميه اولنور. فورالدين صوكره كلن آيلرده هوا او قدر صغوق اولماز، بوزلر ايرير و پك آز قار ياغار، آغاچاره صو يورر. يشيل يابراقار و چيچكلر ايله زينتلنور، قارلغاچار قيش موسمنده كيتدكارى يرلردن قايتورلر، بنفشه لر، لاله لر، سنبللر و غيرى تورلى كوزل چيچكلر باغچه لرى زينتلرلر، سنة نك بو كوزل موسمنه بهار ياكه ياز باشى ديرلر.

ايون، ايول و آوغوست آيلرنده كوش ياقار، پك صيحاق اولور. انسان چوق ترلر، ميوه لر صيچاغك تاثيريله يتشير، جيلك، فرنك اوزمى. كراز، آرموت، الما قايسى، شفتالى، زردالو، اريك، آيو، اوزوم و سائره كى.

سنتابر، اوكتابر و نويابر آيلرنده يرلرك و تارلارك ميوه لرىنى و مخصوصلرىنى طوبالارلر، ايول و آوغوست آيلرنده اكينجى اكينى پيچر، كولته باغلار، حرمن يابوب دوكر. بويله لكاه بغدايى صماندن آييرر. قاپه طولديرر. دكرمه كوتروب آندن چكديرر. بغدايى اون ياپار، ايشته آشاديغمز اوتمك و دورلو دورلو خمير آشلىرى بو اوندن ياپارلر. اكين بيچلدكدن صوكره باغ بوزمى زمانى كلير.

قاتلادقدن صوكره بر يره ديكلهرك جلد حالنه كتورير، كتابى
كوزلجه محافظه ايدى جكم كىرلتميه جكم، يرتيمه جغم. هيچ بن
تنبيل، قيدىز بالار كىسى اولور، يمىم.

﴿ وقت ﴾

وقتك نصل صايياديغنى بيارم، يدى كون بر هفته در. دورت
هفته و ايكى ياخود اوچ كون بر آى ايدر. اون ايكى آى ياخود
اوچ يوز آلتش بش كون بر سنه ايدر؛ بو اون ايكى آيك آدلى
شونارد : ينوار، فورال، مارت، آپريل، ماي، ايون، ايول، آوغوست،
سنتابر، اوكتابر، نويابر، دكابر. سنه قمرية يعنى عربى آيلرى
اون ايكيدر. بونارك اسملى شونلردر: محرم، صفر، ربيع الاول،
ربيع الاخر، جمادى الاول، جمادى الاخر، رجب، شعبان، رمضان،
شوال، ذى القعدة، ذى الحجة در. عربيدى سنه بشى محرم ابتدايدر. بو
آيك اوننده عاشورا پيشيريرلر. ربيع الاولك اون ايكيسندن صوكره
مولود اوقنور.

رمضان اوتوز كوندر. بو آيدى مسلمانلر اوروچ توتارلر. شوالك
ابتداسندن اوچجى كونه قدر بيرامدر. بوكا رمضان بيرامى ديرلر،
ذى الحجةك اوننجى كونى قربانلر كسيپير. بو در دورت كوندر، بوكا
قربان بيرامى ديرلر.

الى ايكى هفته ياخود اون ايكى آى كچديكى حالده سنه
بيتوب يكى سنه باشلار. يوز سنه بر عصردر، بزم شمديكى عصرمز
هچرتك اون دوردنجى عصريدر. اولكى عصرلر نسبتله جمله سندن
منور عد اولنور؛ چونكه بو عصرده ياشايان انسانلر علم ايله منور

بن اياقلم ايله يورويه بيلديكمى، كوزلرم ايله كوره بيلديكمى،
قولاقلم ايله ايشيده بيلديكمى، آغزم ايله آشايه بيلديكمى، بورتم
ايله قوقو آله بيلديكمى بيليرم، آنجق حيوان بيلمز، هر شيى
سوق طبيغنه بيلمهرك اجرا ايدر.

بن ادرا كه مالك اولديغم ايچون هر بر شىء ايبى دوشونه و
اويلايه بيلرم، مثلا پر خانه يه نيچون قاپو. پنجره، اوجاق لازم اولديغى
پنجره لره جامك نيچون تاقلديغنى آكلارم. بر چيزمه يابمق ايچون
دمير، يا كه چوخه (سوقنا) فوللاناميوب نيچون مشين و ترى قوللا-
نيديغنى فرق ايدهرم.

كندى هوسمه، فكرم اويميوب آنامه. آنامه، خواجه لرمه اطاعت
ايتمك لازم اولديغنى بيلرم.

كل ايله قرنفل ايكى چيچكدر. ايكي سنكده رنگى، قوقو-
سى پك كوزلدر. ايكي سيده براز وقت آچياوب صكره صولار. كللك
قرنفلدن چوق فرقى واردر. ايكي سنكده قوقوسى كوزل ايسه ده بر
دكلدر. يابراقلى ده بر بريته بكمزمز. برده كولك ديكنى واردر.
قرانفلك يوقدر. ايشته بن كل ايله قراقلى پك كوزل فرق ايدييورم.
اما حيوان فرق ايدهرمز. عقل و تميز جناب حقا انساناره احسان
مخصوصيدر.

﴿ حيوانات ﴾

حيوانلرك هر برى باشقه دورلودر، ايت ايله توزغاي، بالق ايله

بونده دخی باغارك اوزمارینی جیارلر. اوزملر صقیلهرق آنلردن چیقان
صودن بكمز و ناردك كبی شیر یایینر. چفتجی و كویلی
آدم باغنك میوه سندن و تارلاسك محصولدن اوزی ایچون لازم او-
لان مقداری صاقلادقدن صكره آرتوب قالاننی شهره كتوروب صاتار،
سنةك بو موسمنه دخی صوك بهار (كوز) دیرلر. ديمك اولیوركه
سنهده دورت موسم واردر؛ اسماری شوناردر: بهار یاز، كوز و
قیش.

﴿ انسانك حیواندن فرقی ﴾

انسانك سائر حیوانلردن فرقی سوز سویامك و اوقوب یازمق ایله در.
انسان یارادلشجه سائر حیوانلردن چوق عالیدر. سائر حیوانلرده حس
واردر. مثلا كوپك صاحبنی كوردیكی كبی طانیهرق سونیوب قویرو-
غنی صاللامغه باشلار. بن سوز سویایه بیلدیكم ایچون حالمی بر
آدمه آكلاده بیارم، فقط بیچاره كوپك و سائر حیوانلر سوز
سویامیه بیلمدكلرندن حاللرینی بنم كبی افاده ایده مزلر. بن بویم
طوغری اولدیغی حالده یوریرم باشمی هر طرفه چویره بیلدیكم
كبی كوكه طوغریده قالدیره بیارم فقط سائر حیوانلر اويله یابا-
مازلر. انسانده كورمك، ایشتمك، ال و سائر اعضای بدنله طوقونمق،
طاتمق، قوقلامق حسلری واردر. بونلره «خواص خمسۀ ظاهره»
دیرلر. بو خاصه لار حیوانلرده واردر. حتی بعض حیوانلر انساندن
دها زیاده كورر و قوقر آلیر.

اولديروب آشارلرکه بوناره بيرنجي حيوان دينيلور. بر طاعمي دخي
اوت، طامور، آغاچ فيداني، چيچك و تخم (اورلق) آشارلر. بوناره
دخي اوت آشاياں حيوان دينيلور.

اوکوز، قويون، آت، دوه، فیدان يابراقاري و اوت آشارلر.
ايت ايله كدي (ماچي) باشقه دورلو آش آشارلر، طاووقلر ايله
قوشلر تخم، اورلوق آشارلر. بال قورتي جيچكاردن آش آلور اما سائر
قورتلر آغاچ و ياپراق آشارلر.

حيواناتك اعضاسي دخي بر برلرينه بكنزه مز. بعضارينك الي و
آياغي واردركه مثلا مايمون كبي. آياقلى اولميانلرده
واردر؛ ييلانلرله عفونتدن حاصل اولمه فورتار كبي. بعضارينك
دورت، بعضارينك ايكي، بعضارينك دخي آلتى و سكره قدر
اياقاري واردر. يوز و بلكه دها زياده آياقلى اولانلر بيله بولنور.

حيوانلر يورلدقلى و تالديقلى وقت اويورلر. بايغوش و پوهو
كبي غدالريني كيجهلى آرايان دها ديكر حيوانلر كوندوز اويوب،
كيجه اويانق طورلر؛ بعضي حيوانات دخي واردركه بتون قيش
اويوشوب بايلوب قاليرلر و بهار كلوب صفوق بيتدكده اويانيرلر.

جناب حق كنديلريني دشمندن محافظه ايتمهلى ايچون هر حيوا
ناته واسطه مدافعه اولارق حس تحفظ ويرمشدر، بعضارى فرياد ايدهرك،
بعضارى تپمه و چفته آتهرق و بعضارى دخي سرعتله قاچهرق كندى
لريني محافظه ايدرلر. صوايچنده ياش اياں حيوانلردن بعضارى دخي

باقا، اورمچك ايله صوالچان آره سنده بيوك فرق واردر.
 تورغايي پك ايبي طائيرم، پكده سوهرم، باغچه لرده و سائر ير-
 لرده اوچار، جيوه جيوه اوتهرك، شيطان كبى صجرايه رق كزر.
 آشايه جغنى ايزلب تورر، مناسب يرده يوا ياپار، يمورته قوزلاب بالا
 چيقارر.

بالقارك هپسى صوده ياشار؛ الى و آياغى يوق ايسه ده قنادرليني
 و قويروغنى ساللايه رق صو ايچنده ايسته ديكي طرفه كیده بيلور.
 باقانك دورت آياغى اولديغندن صو ايچنده بونارله يوزر. طيشاروده ده
 ياشايه بيلير. بونلردن اوتري باقا ايكي صورتله ياشايه بيلن حيوانلر
 قسمنلندر.

حشراندن صاييلان اورمچكك سكز آياغى و آلتى كوزى واردر،
 وجودى بر طاقم حلقه لردين ياپامشدر.

اكثر حيوانلرك كنديلرينه مخصوص داووشلرى واردر. فقط
 بالقارك و قورتلردن بعضلرينك داووشلرى يوقدر. انسانك داووشى
 سائر حيوانلرك داووشلرندن كوزل و تأثيرليدر.

بلبلك و قاناريانك اوتمىنى، قويونك مله مىنى؛ آتك كيشنه مىنى
 و سائر بعض حيوانلرك داووشلرينى ايشتم، بونلرده خوشدر اما هيچ
 برىسى كوزل بر آدمك داوشنه بكمزمز.

حيوانلردن كيميسى قيل ياخود جون ايله، كيميسى توك ايله، كيميسى
 بول ايله صاريليدر.

حيوانلرك غدالرى دورلو دورلودر. بعضلى ديكر حيوانلرى

قورتار اكثر فنا اوتلری ییوب محو ایدرلر. انجی بعضاً
كوزل فایساری دخی ییوب برباد ایدرلر.

بال قورئیده فائدهلی بر حیواندر؛ پك چالشقردر. بال یاپار، فقط
بعض وقت ایکنه سیله آدمی صوقار. یارامزك بو طبیعتی فنادر.

بالق قابوقارندن و خصوصیه صدفدن و مرجاندن چوق كوزل
شیلر یاپیایر. اینجی ا کثریا صدفك ایچندن چیقار.

توكلای حیوانلرك درسی اصول ایله صوییلهرق تمیزلنوب سپانور
صكره آندن كورك (تون) یاپیایر كه قیشین بزى صغوقدن صاقلار
محافظه ایدر. كوركه آلیشمقندن آلیشماق دها ایی و (حفظ صحتّه)
موافقدر.

﴿ نفقه ﴾

انسانلرك باشلیجه اترلینی آشادقاری حیوانلر شوناردرد: اوكوز،
طانه، قویون، كچی، قراجه، كيك قویان، طاوشان، طاوق،
قاز، اوردك، هندی، كوكرجین، بوده نه، بیلدیرجین، چایر
قوشی، ...

صغرك قویونك و كچینك سودی انسانه پك فائدهلیدر. جناب
حق انسانلر ایچون نیجه فائدهلی شیلر یارانمشدر.

مثلا قامشدن، پانجاردن شكر چیقار. بر چوق شیده قوللانیلیر.
بیبر، دارچین، هندستان جوزی، قرنفل و سائره کبی طبیعتارنده

دوشمنلرنك النندن قورتامق ايچون صوبى بولانديروب ايچنده كورنمز اولورلر.

حيوانلردن بعضارى بالالرينى ديري طوغورولر؛ مملهنده حاصل اولان سود ايله آنلرى بسلرلر.

قوشلر يولالرنده يمورطالادقلرى يمورطدارك اوزرينه اوطورارق ايسيدرلر. او صيغاقلى ايله يمورطدارك ايچنده فوشچقار پيدا اولارق وقتلرى كسانجه يمورطدارك قابوقارنى قيروب طيشارى يه جييقارلر. بالقر يالكز صو ايچنده يمورطالارلر يموطلرلرنك ايچندن اوفاق بالقار چيقتار.

قويون انسانه اك زياده فائدهلى حيوانلردنلر. اتى اشالور. يسپا. غيمسى ايشلنلرك دورلو دورلو روبا و سائر ياپيماير. دريسندن ياپيلان مشين دخى پك چوق شيلرده قوللايماير. سودندنده استفاده اولنور. چوق مملكتلرده اوگوز ايله چفت و صبان سوريماور.

صغرك سودى اعلادر، آندن پئر و قايماق ياپيماير، ات بزى بر محلدن ايكنجى محله كتوربر. يوكلريمى طاشير آرابالرمى چكر، اكين ايشلنلرده قوللايلور. طاعلق و طاشلق اولان يرلر ايچون اشك ايله قاطر پك زياده ايشه يارار، ات قسمى بويله يرلرده سربست جورهمز، اويله سرب يرلى كچمك ايچون قاطردن چداملى حيوان بولنلر. صيغاقى زياده اولان يرلرده آتلك اشك و قاطرك خدمتى دوه (توبه) كورر.

قازك قالين توكلارندن قلم و يلازه ياپيماير. (ياپيماور).

اولان آدم انسانار ایچنده محترم و معزز اولور. یالکز کندینه دکل
بتون انسانلره فائدهسی طوقنور.

انسانک قولایلقله عمر کچورمسنه پک چوق شی خدمت ایدر.
راحتله یاشامق ایچون مثلاً خانه، دوشه‌مه، یتاق، ارباب، حیوان و سائره
لازمدر.

زنکین اولان آدم کندی ذوق و صفاسی ایچون اقنضا ایدن هر
شیئه مالکدر. بونک ایچون فقرالره یاردم ایتمکه، محتاج اولدقاری
شیاری ویرمکه انسانیتجه بورجلیدر.

چالشقان و قناعت صاحبی اولان فقیرلر اکثریا زنکینلردن زیاده
راحتله عمر کچیررلر.

چالشقان بر آدم صفایی قناعتی بیلیدیکی حالده دنیاده سعادتک
زنکینلکه محتاج اولمدیغنی اکلار.

چالشقان آدملر، هر اقشام یاتمادن اول « بو کونده وقتیمی
بییهوده ضایع ایتیم » دیه بیان و بعض اییلکار ایتمش اولدیغنه
سونه‌رک راحتله اویویان و صباحیلین ینه ایی بر مقصدله اویانان بر
آدمک بختیارلغنی کوروبده ارزو ایتماک قابل دکلدر.

انسانی ذوق بولدرتور. راحت اوصاندر، ایش مشغول ایدر.

﴿ تربیه‌لی انسان ﴾

تربیه‌لی انسان دائماً بیوکنه حرمت و رعایت امثال و اقرانه
رفق ایله معامله و کندندنن آشای توین بولسانلرده متواضعانه معامله

حرارت غالب اولان شیارک چوغی ضررلی اولدیغندن بونارک آزار ازار قوللانلمسی لازمدیر.

انسانی هر شیدن زیاده بسلین اوتمکدر (چورکدر) وجوده تمامیه فائدهلی اولمسی ایچون اوتمک تمیز و پیشکین اولمسنه دقت ایدلمایدیر. قارطوپ دخی فائدهلی بر شیدیر. ضرورت حالنده اوتمک یرینی طوته بیاییر.

﴿ صنعت ﴾

انسان نفقهسنی تدارک ایتمک ایچون چالشمغه بر صنعت اوترمکه محتاجدیر. بر صنعت بیان آدمه صنعتکار دیرلر.

انسان محتاج اولدیغی شیاری چالیشوب چپالایهرق قزانملی و کیسهیه بویون اکمامایدیر. فقط صورت تعیشی جناب حقک رضا سنه موافق صورتده اولمق شرطدیر.

خرسزلر بر طاقم تنبل ارینچک آدماردیر، چالیشمقدن قاجینوب، اللهک امرینه و کندی وجدانلریله قارشى اولان بر یولده کچنمک ایسترلر.

انسان چالیشوب سعادتى قزانمق ایچون یرادلمشدر. هر کیم سعادتى قزانمغه چالیشرسه جناب حق آکا سعادتى احسان ایدیر. چا- لیشیمان هیچ بر شی قزانهمز، تنبللر دائما محروم قالیرلر.

انسانلر طویلو و جمعیت ایله یاشاماق ایچون خلق اولنمش اولدقارندن برلکده یاشامهیه و بربرینه محتاجدیرلر، چالیشان و کوزل طبیعتای

و آخرتده فیض بولور و خاق و خلاق عالم یاننده معتبر و مقبول اولور.

﴿ حضرت حسین رضی الله عنہک شهادتی ﴾

حضرت حسین رضی الله عنہه پیغمبر افندمز حضرتارینک قزینک و حضرت علی رضی الله عنہک اوغلدر. شام والیسی ایکن، رئیس بولندیقی قبیاهنک اسمنه نسبت ایدرک امویه نامیله بر اسلام دولتی تشکیل ایدن اصحاب گرامدن حضرت امویهنک وفاتنده حضرت حسین رضی الله عنہه حقاری اولان خلافتی آلمق اوزر. کوفه اهالیسنه مراجعت ایلمش و آناردن دخی اوج بیك قدر آدم همان کندولرینی تبریک ایدوب، باقیسی کندولاری توفه به کندلگری وقت تبریک ایده جکلرینه دائر مکتوبار کوندرمشلر ایدی. بونک اوزرینه حضرت حسین اقربا و تعلقاتی یوز آلمش کشیله قالقوب کوفه به طوغرلیدی. حضرت معاویهنک اوغلی اولوب وفاتنده یرینه کچن یزید ابسه حضرت حسینک بو حرکتنی اولجه خبر آلدیغندن، همان کندی طرفندن عراق والیسی اولان عبید بن زیاد نعلیمات ویردی اولدخی حضرت حسینه قارشو طورماق ایچون مقدار کافی عسکر کوندردی. کوفه اهالیسی ایسه ویردکاری سوزی کیرو آلوب حضرت حسین یالکز بر اقدقلرندن عبید بن زیادک عسکری کر بلا دینیان محلهه یتیشوب، بر مدت جنک ایتدکن صوکره هجرتک التمش برنجی سنه سی محرک اوننجی جمعه کوننده الی آلتی یاشاننده حضرت حسین

ایدر. هر كسك حقوق و حیثینی طانور. قدر و قیمتی بیاور. خا-
 طرینی کوزه تیر. الندن کادیکی معاونتی، یاردمی ایدر و هر تورلی
 وظائف انسانیهیی اجرا ایدر و کندی حدینی بیابوب اصلا تجاوز
 ایتمز. خاطر و كوكل قیره حق بر شیئی ایشامز، انسانیت خصوص-
 صنده ملیت و دیانت آراماز، کیمسهیی آلداتماز. یالان سویله مز. دائما
 یخشی به یخشی، فنایه فنا دیر. کیمسه نك عرضه مالنه، بر شیئنه
 كوز دیکمز هر سوزی حال، وقت و یرینه مناسب اولور. سو-
 زنده و ایشنده كرك کنديسنه و كرك سائرینه بر فائده بولنور. بوش
 یره بر سوز سویلمز. فائده سز و ضررلی بر شی ایشامز، هیچ بر
 کیمسه نك عرضه و ناموسنه، قدر و اعتبارینه طوقنه حق و یا کار
 و کسبه ضرر ویره جك و یا بر وجهه ایشنه مانع اولاجق بر حال و
 حرکتده بولنماز. اوصال و بوزوق آدمار ایله یورشمز. وظیفه سی
 طیشنده بولنان ایشه قاریشماز. وجدانه قارشو بر شی یاپماز؛ طوغری
 لقندن آیرلماز، هر ایشنده انصافی الندن براقماز. هیچ بر فائده ایچون
 یالانی ارتکاب ایتمز اوزرینه آلدیغی هر شیئی کمال صداقت ایله
 اجرا ایدر. الندن کلمیه جکی ایشیده اوزرینه آتماز. یاپه میه جفی بر
 شیئی وعد ایتمز. وعد ایندیکی شیئی ده اجرا ایدر. کیمسه نك قباحتنی
 یورینه اورماز. برندن بر ایولك کورسه اصلا اونوتماز. و الندن کاور
 اسه آکا قارشولق بر ایولك ایدر. کندی ایولك ایتدیکی بر آدمدن
 و یا سائرندن بر فنالق کورمش اولسه ینه دارلیموب، آچولشمپوب،
 صرهمی دوشدکچه و النندن کلدکچه ایولك ایدر، بویله انسان دیلا

كعبه بى بىتماق افكارى بوش ايدى، چونكه او ائنادە پيغمبىرمزك
 دىنبە كىمەلىرى بىك زىيادە ياقلاشمىش و سوكرە كعبه بى قىبلە ياپەجفى
 ايسە جناب حقك تقدىرى بولنىش ايدى. بونك ايچون (ابرەھە) نك
 اردونىك حالى عالمە بىيوك بر عبرت اولدى. ابرەھە نك بر بىيوك
 فىلى وار ايدى كه دائما آنى عسكرىنىك اوكوندە يورىدر و آنكە
 بر برە وارسە مظفر اولمق اعتقادىدە بولنور ايدى. اويلە تجربە
 ىمنىش و اويلە بللەشمىش ايدى. حالبوكه مەككە ىه هيجوم ايدر ايكن،
 اول فىل برە چوكدى و بر دورلو قالقوب يورىمدى، ابرەھە نك عسكرى
 بو فىلى يورتمكە جابالار ايكن جناب حق طرفىدىن بو عسكرك او-
 زىنە بر چوق قوشلار كەلدى و بو قوشلارك آغزلىرىدە و آياقلىرىدە
 برر اوراق طاش اولوب برە تاشلايدىلار. عسكرك بر چوغى بو طاشلار
 ايلە اولدى. قالانى ىمنە قاقچوب قورتلىدى. اشته عربلر بو سەيە فىل
 سەسى دىرلر كە ميلاد حضرت عيسى نك بشيوز آلتىش طقوزىنجى
 سەسى ايدى. افندىز صلى الله عليه وسلم بو فىل سەسنىك رىسە
 الاولنىك اون ايكنىنجى كىچەسى دىنايە كەلدى.

❖ لىلق - لىلك ❖

لىلك بر قوشدر كە بورنى اوزون و سويرى بوينى و آياقلىرى ىنە
 غايت اوزون اولوب، هر آيغىندە دوردر پارماغى واردر. داووشى
 بورنىنىك طاقردىسندن حاصل اولور. لىلكلر دائما صو بويلرىدە و
 باطالقلار دە يشارلر و يووالرىنى يوكسك آغاچاردە و بنارك اك يوكسك

رضی الله عنه شهید اولدیبار. مبارک ناشاری آلی ایله شامه کوندردی
بالجملة اسلامک قلیاری یارولندی.

فیصل سنه سی

مکه نك اوته طرفنده یمن نامنده بر مملکت وارد. بو
مملکتده اسلامیتك انتشار ایتمزدن اول حبشیلر پادشاهلق
ایتمکده ایدی. بر حبشی پادشاهلارندن (ابرهه) اسمده کی پادشاه ای
تختی اولان صنعاشهرنده بر بیوک عبادت خانه یاپدردی. بونی یاپدر
مقدن مقصدی اسمه مکه یی زیارت ایدن عرباره مکه یرینه شونی
زیارت ایتدیرمک ایدی. عربلر ایسه اسکیدنبرو مکه یی زیارته آلمش
اولدقارندن و بسکی خانیه زیارت ایتدکدن باشقه حتی ایچلرندن
بریسی بونک ایچروسنه کیروب پیسلدی. بونن طولایی (ابرهه) پک
زیاده آجولنوب و همان کعبه یی بیتمق اوزره بر بیوک اردو ایاه
مکه یه طوغری یوریدی و مکه جوارنده واقع طائف شهرینه
کلوب مکه یه بر مقدار عسکر کوندهروب اهالیك بر خلی حیوا
ننی و حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلمک دت باباسی اولان
عبدالمطلبک دخی دورتیوز دوه سنی ضبط ایدردی. عبدالله طاب بونی
خبر آلور آلامز همان ابرهه نك یاننه کیتدی و پک حرق حرم
کوریدی. ابرهه بونی کورجه کعبه نك بیقمامنی رجا ایچومی
کلدک دیدی. عبدالمطلب ایسه کعبه نك صاحبی وارد. آنی او
صافلاسون، بئم دوه لریسی کیرو ویریدی و دوه لرینی آلدی ابرهه نك

زمانه قدر یری بوش قالدی. بوندن دورت بیك سنه مقد. ابراهیم
 علیه السلام بیت الحرامك بنا اولنمه سنی جناب حق امر ایلدی. حضرت
 ابراهیم دخی اسکی نمل اوزرینه کعبه یی اوغلی اسماعیل علیه السلام
 ایله نا ایلدی. کعبه نك یدی دانه مناره سی و اون طقوز قیوسی
 بکرمی بجوق آرشون و سکاکی و اون آلتی ارشون بویی و اون
 بش بجوق آرشون انی واردر.

﴿ امام محمد الباقر ﴾

امام محمد الباقر حضرتاری (زین العابدین) حضرتارنك اوغلی و
 اور ایکی امامك شنجسیدر. بو بر بیوك عالم و کرامت صا
 حبسی بر ذات ایلدی. اورج نه ایچون فرض اولدی دیو کندوسندن
 سؤال اولندقنه آچاغك زحمت و محنتنی هرکس نفسنده تجربه ایدوب
 آچارك حالنه مرحمت ایتسوتار ایچون دیو جواب ویرمشاردرد.

اصحار کرامدن (جابر بن عبدالله) حضرتاری واسطه سیله
 سلام رسول الله نائل اولمشاردرد و خایفه منصور طرفندن کندولری
 زندانه قورادیغی حالده صالحه بر خانون آریا اونندن اوتمك یاپوب
 مشارالیه هدیه ایتمك اوزره کوردی ایسه ده زندانجیلار کیرمسنه
 مانع اولدیفندن اوتمکی بر زندانجییه ویره رك کوندردی و حلالدن
 یابدیعنی دخی سویله دی. مشارالیه جواباً حلالدن اولدیغنی بیاورم،
 لیکن زندانجی الی طوقندیغندن یمك استهم دیمش و اوتمکاری
 کیر و کوندرمشادر.

نقطة ارئندە ياپارلر. لياكلارك قنادى هر نه قدر بيموك دكل ايسه ده يته
بر حركتده اوزون بر مسافه يه كيدرلر. هر يازك صوكنده آفريقايه
جكياوب، نيلك كنارلرى اوزرئندە يوالر ياپارلر. بو حيوان انسانه
بك قولاي آليشوب، ييلان و سائره كسى ضررلى حيوانلرى تلف
يئديكى ايچون اسكى زمانلرده بك چوق حرمت اولنيور ايدى حتى
سكى آدمار لياكلك تلفنى بيله يساق ايلمشار ايدى. اسلام حكما-
سندن ابن سينا ديركه ليلك ايكى يوا يابوب هر برئندە سنه نك بعض
موسماريشى كچورر و اكر طاعون و يا وبا ظهورىنى و هوانك
بوزيله جغنى آكلار ايسه همان او يوايى ترك ايدوب غيريسنه
قاچيور.

﴿ كعبه شريف ﴾

الله تعالى حضرتلرى آدم عليه السلامى جستدن دنيايه چيقاردقه
حضرت آدم عليه السلام كندوسى ايچون بر عبادتخانه بنا انشا او-
لنماسنى جناب حقدن رجا ايتمكه مكه مكرمده جبرائيل
عليه السلامك تعريفى و ملائكه كرامك هميله كعبه شريفك تعالى
ياپيلوب عرش اعلانك آلتئندە ملكلرك طواف ايتمكه اولدقارى
بيت المعمور بو تمل اوزرينه اندرلدى و حضرت آدمه كرسى اولماق
اوزره حجر اسود جستدن دنيايه كلدى. ملائكه نك تعريفيله حضرت
آدم عليه السلام بو كعبه يى طواف ايدردى. قرآن كريمده (بيت
المعمور) ديه يازلمش اولان كعبه بودر. حضرت آدم عليه السلام
فات ايتدكده بيت المعمور سمايه (كوكه) چكلىدى. ابراهيم عليه السلامك

صبح وقتی ایدی که عالم نور ایله تولدی یعنی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم حضرتلری طوغدی.

چیزما

﴿ آياق قايى ﴾

پوتین

جیپلاق آياق صوغوقده اوشور، طاشای و دیکنای یرلرده سانچانوب آغرر و یارملنور. بو حالی کوروب انسانلر آياقارینی بر نی ایله سارماق کرک اولدیغنی فهم ایتمشلر ابتدای حالده آياقارینه جی تری صاروب قورچالتمشلر؛ بعده چاریق، چوبانا ایجاد ایتمشلر و دها صوک کچی، صغر و آت تریلرینی ایشاب باشق، چیزما، قالوش و سائره ایجاد ایتمشلر. بویلهجه آياقارینی محافظه و راحت ایتدکاری حالده آياق قاپلرک کوزل و یارمسقای اولماسی استیوب، تریاری تورلی بویالر ایله بویالاماق و تورلی دیکیشلر ایله اورنکلمک احو- لنی تاپمشلر. بزم زمانده پک کوزل آياق قاپاری یاسالور؛ لکن او کوزل بوتیملرک، چیزمالرک، ترلک و مستلرک آغاسی و آتاسی چوبانلرک آیاعمنده قالمش چاریق یا که چوبانادر.

﴿ يوك و آرابالر ﴾

انسان چوق يوك کوتره مز. بونک ایچون کرک اولان اشیلری تاشیمه یه پک اسکی زمان لرده چارملر ایزلب بولمشلر.

فایتون

﴿ محمد صلی الله تعالی وسلم افندمزك ولادتی ﴾

عربستانده حضرت اسماعیل علیه السلامك باك اولان نسلندن حضرت محمد صلی الله علیه وسلم افندیزك دنیایه ~~ك~~اهاجکی جناب حفاك اولکی پیغمبرلره ~~ك~~كوندردیکی ~~ك~~كتالرده یازیلور ایدی مالادك (۵۷۰) سنه سینه طوغری ایدیكه او پیغمبر دیشانك دنیایه كلمه سی یاقلاشمش ایدی. محمد علیه الصلات والسلام افندیزك عربلردن ظهور ایتمه سی اول وقتك حكمنجه عقل و حکمته بك موافق ایدی، چونكه عربلر سائرلرینك عادتلرینه آلمیوب جزیره العربده ~~ك~~کندی حاللارنده اوتوررلر ایدی. عربارك جهالتنی تمیزلیه جك بر پیغمبر لازم ایدی. ایشته اوده آخرالزمان پیغمبری محمد علیه السلام ایدی.

عربستانده ~~ك~~جوارنده قریش نامنده بر عرب قبیله سی وار ایدیكه او قبیله نك رئیس عبدالمطلب نامنده بری ایدی. بوبك الفده بر نور وار ایدی بو نور آدم علیه السلامدن برو افندیز صلی الله علیه وسلمك اجدادینه انتقال ایدن نور ایدی. عبدالمطلب ~~ك~~کندی قبیله سندن فاطمه آدلو بر قز آلدی. آندن عبدالله اسمنده بر بالاسی دنیایه کلدی. بو نور او زمان بو بالاده کورلمكه باشلادی. اشته بو بالا بتون عالمی مدینه قویه جق و شریعتله هر آن بك چوق میایون آدمی مسعود قیله جق بر پیغمبر دیشانك آتاسی اولاجق ایدی. عبدالمطلب اوغلی عبدالله امینه نامنده بر قز آلدی. محمد علیه السلام بو امینه دن دنیایه کلدی. میلاد عیسی علیه السلامك (۵۷۰) فیل سنه سی ربیع الاولك اون ایکنجی و آپریلك یکرمنجی بازار ایرته سی کیجه سی

كوچردىكىنى آكلادىغى ايله بوشه دها زياده فكر و عقل
ويوشدرد. قاينى ايپ ايله ياكه كورك ايله كوركليوب چكدرمك
خيلي كوچ و آغر اولديغندن انسانلر بوشى جيل و روزكاره
ايشتمك چارهسنى فكرلماشلر و بوندن بويله قاينك اورتهسنة بر ديرك
ديكلاهوب و بوكا قارشو قالين كتندن، بزدن يللك يعنى بلكن
باغلايوب، قاينى روزكاره سورددرمشلر. يل و روزكار اولدقچه ياكه
لورنوب قاينى ايلرويه الوب كيدر. انسانلر قاينده راحت توروب يول
آلورلر.

يواش يواش انسانلر پك بيوك قاين ياصاب يوناره اينجه ايكى
و اوچ ديرك اويديروب و بر قاچ بيوك يلكنلر باغلايوب بيوك
صولرده و دكزلرده جورمك چارهسنى بولماشلر. بويله بيوك قايناره
«كى» ديرلر، بر كى بر قاچ يوز آرابا يوكنى بردن آلوب كيدر.
كى آغاچدن باسالور، لكن شيمدى تيموردن باسالمش كمييار
دها چوقدر.

حيوان آياغى ايله وازلاماز يراره انسانلر كميلر ايله كيدرلر. بوللر
ايلاه اك بيوك ديرالرى و دكيزلى كچرلر. پك چوق ماللر الوب
كيدرلر و آلوب كلورلر.

﴿ لامييا ﴾

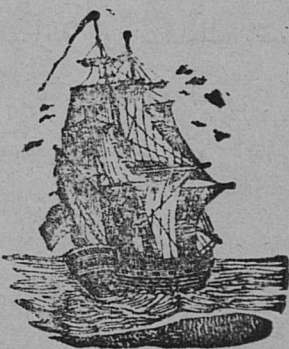
كوندوزلرى ياريق و آيدن ايسهده آقشامدن صوك و گيجهلرى
قراننى اولديغنى بيلورسز. اما انسانلر آقشامدن صوك كورمك و بعض

ابتدا كيك (يبانی) آت، اوکوز و دوه کبی حیوانلاری
توتوب تربیه ایدوب بینیمه، آرقهسنه یوک قویمهیه و بعده آرابا چکدر.
میه آلدنرملر. اشبو فهم و غیرتی ایله انسانلار یك راحت اولمشار.
اون آدمك کونره مدیکئی یوکئی بر حیوانه یوکلیوب بر یردن دیگر
یره کوجرمشدر.

آخریسی آرابا ایجاد ایدوب حیوان یكوب دهانزاده یوک کوجر.
میه اوکرنمشار. بر آرابا اوچ دورت حیواندن زیاده یوک آلوب کیدر.
ابتدا انسانلر ایکئی کوچکلی آغاچ آرابالار (قودالاق) یاصامشار؛ بعده
دورت کوچکلی آغاچ آرابالار و دها سوکره آغاچدن و تیموردن
دلیران، تالک، فیتون، قلاسقه و سائر کوزل آرابالار یاصامایه
اوکرنمشار.

کمی

آغاچ صویه باتمادیغنی کوروب انسان
همان بر قاچ بیوک آغاچلاری بر برینه
باغلیوب «صال» یاصاب صو اوستنده جور.
مك اصولنی کشف ایتمشدر. بعده قووش
آغاچدن یا که تختلردن قایق یاصاب صو
اوستونده دها کوزل جووره بیلمشدر. قایغی
(آقندییه قارشو و یا کولده و دکزده

کمی

کزمك ایچون «کورک» ایجاد ایدوب، خیالی بیوک قایقلر یاصامایه
باشلمشدر. بر قایق یوز آت یا که یکریمی آرابا یوکئی بردن یوکلب

و خیر اولدی. بونلرک سایه‌سنده ایش. تحصیل، کار و سب بره بر
دها آرتدی؛ انسانلر دها بای و مسعود اولدیلر.

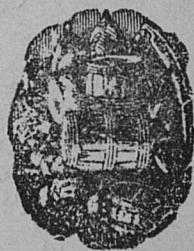
اکر آقشام اولدیغی ایله انسانلر قرانغیده قالسلر بر ایش
ایده‌مزلر ایدی. چوق زمانلری مالایغی کیدر ایدی. کونش باتقاج
بر برنی کورمزلر ایدی. و دیلسز حیوان کبی کونشک طوغدیغنه
باتدیغنه باغلنوب قالورلر ایدی.

صنعی ضیا و آیدنلغک انسانه فائده‌سی بک کوپدر؛ معیشت و
مدنیتک اک بیوک بر اثریدر.

﴿ قاپ، چاپچاق - بوچقا ﴾

انسانلره اوتورماق ایچون خانه و یورت؛ بینمک، یکمک ایچون
و اتنی آشامق ایچون حیوان الشدرمق و توتماق کرک اولدیغی کبی
تورلی اشیالری و اشاب ایچه‌جک‌لرینی قویماق و صاقلاماق ایچون
تورلی صاووتلر و قاپلر کرک اولمشدر. بوندن بویله انسانلر طوبراقدن
چولمک، بارداق، چینی، نوستغان، باقردن و چوپوندن قزان، قومان،
جبلک و سائر دها چوق تورلی صاووتلر ایجاد ایدوب، یاصامشار.

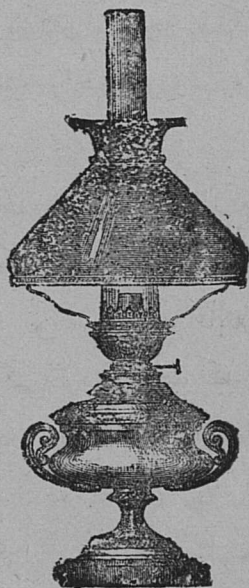
آغاچ و اورمان چوق اولان یرلرده آغاچدن
دخی تورلی صاووتلر یاصامایی اوکرنمشار.
یوکه و غیره یومشاق اغاچلری اویوب مورتی،
چاپچاق، قطو و سائر. قتی امن آغاچندن
تختلر کسوب و بونلری قرشاو ایله صقیشدیروب

چاپچاقسلر

ایش ایشامك لازم اولدیغندن نه چاره ایدیهك و خانه مزی نصل
آیدین ایدیهك فكرینه كلوب ابتدا قورو چام آغاچنی پارچه پارچه
ایدوب یاقمه یی ایجاد ایتشار. بر پارچه آغاچ یانوب بیتدکه
ایکنجی پارچه یی یاقارلر ایش. بوندن اولان آیدینلق ایله قرانغیده
بر آز کوررلر ایش.

« چیرا » دیدکاری بو نارات پارچه لرنی
یاقمق خیالی مشقت اولدیغندن بر طور اراق صاو-
وته بر آز مای (یاغ) قویوب و بونك ایچینه
یوندن یاکه پاموقدن برده فتیل اوتورتوب
آیدینلاتمق اصولنی بولمشار. بعده مای چراغ
(شمع) ایجاد ایدوب، دها زیاده راحت اولمشار.
شمه بکی زمانده شمه دن دها ضیالی و دها
کوزل چاره بولنمشدر. اورمه فتیلی آغاچ
مانه یاکه کیروسنه باطیروب بیوک آیدینلق
و ضیا چیقارلر. بونك ایچون بیوک و کچوک
تورلی تورلی لامپار یاصالیور. لامپارک بش مای
چراقدن، قرق چراق قدر آیدینلق ویرنلری و غایت کوزل شکلده
اولاناری واردر.

چیرا

بر خانه ده لامپا یانار ایسه راحت راحت کومدوز کبی دیکیش
هیکمک، کتاب اوقوماق، یازی یازماق ممکندر.

چیرا، شمع و لامپا ایجاد ایدلمه سی انسانلره بیوک بختباراق

ال ایدوب فائده‌لنه‌شار؛ طوبراق و آغاچدن یورت و تورلی ساووت
یاصاب کونلرینی و حاللرینی راحت ایشمه‌شار. فکر و تجربه ایله قارتلردن
کورمه و ایشتمه ایله چوق شیار اوکرنه‌شار. اورمانلرده یسانی بال
قورتلرک آغاچ قووشلرینه بال جیدقارینی سکوروب و بالک لنتلی
اولدیغنی آکلا یوب انسانلر ابتدای حالده اورمانلرده آغاچ قووشلرندن
بال اینزلب آلوب آشامشار. اما بعده بال قورتلرینی توتوب ال ایدوب
اوز خانه‌لری یاننده بوناره بال جیندره‌شار، کیدوب اورماندن اینزلب
آرایوب جورمک کرک اولماشدر.

انسان بال قورتی آصراق ایچون چیموقلردن سیت، یا که آغاچدن
منصوص قاپلر یاصاب بال قورتلری بونلرک ایچنده یاشاب یاز وقتتی
کتوردکاری بالی یاصاب بال قورتلری بونلرک ایچنه جیارلر. بال
قورتلری بالی تورلی چیچکاردن آلورلر. یاز بویو تورمیوب ایشلر و
چالیشورلر؛ کتوردکاری باللری بالاووزدن کوزلر ایچینه قویارلر بالا-
ءوزی ینه اوزلری کتوروب بیوک مهارت ایله بال کوزلری یاسارلر.
قیشده بال قورتلری قاپدن سیتدن چیمه‌مازلر؛ یازده جیدقاری
باللری آشاب یاتارلر؛ لکن جیدقاری بال زیاده‌جه اولدیغندن انسانلرده
بر مقدارینی آلورلر؛ یا که ایکی سیتک قورتنی بر سته کوچروب،
بر سیت بالی اوزلرینه آلورلر.

بال قورتی چوق اولان آدم خیالی کار و فائده ایدر؛ بال و
بالاووز آقچه ایدن و هر یرده معتبر اولان شیماردر؛ بال آشالور.
بالاووزدن چراق و سائره اعمال ایدرلر.

بوقاروده رسمده کوسترلمش چاپچاقاری و بوجقه‌لری اغمان ایتمشله.
امن تخته‌لرندن یاصالمش چاپچاقار پک قاوی اولور. قرشاولری بوشا.
مازسه ایچنه قویلان صوم سود، بوزا، قمز و سائره آقماز و توکلمز.
چاپچاغه توزلانمش اتلر، چاپچاغه قویلمش، یاغ (مای) یا که توزلی
الق. کروسین و سائره اوزاق برلره کوچریلور.

چاپچاق انسانلرک قوللانقلری صاووتلرک بلکه اک مهمیدره ه
برده بولنان معتر بر صاووتدر.

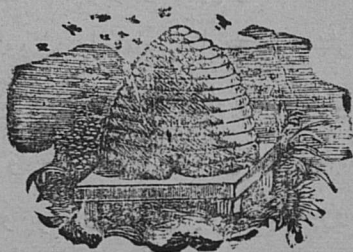
چاپچاقلرک قرشاولری اغاچدن اولور؛ لکن دها قاوی و محکم
یاصالمش چاپچاقلره ایچه تیموردن قرشاو چکرلر.

چاپچاق هپ توکهرک و ایکی باشی «توپ» ایله فانی و اور.
تونی اولور. خانه و بورت ایچنده بولنان چاپچاقلرک بر باشی آچیق
قالورکه ایچه شی قویماق یا که قویلمش نرسه‌بی الماق اسان و
نه. کل اولور.

چاپچاقلرک قرق ودره یا که یوز دستی صو الانلری اولدیشی
کسی بر و حتی بارم ودره‌ک اوافاچق چاپچاقلر دخی یصالور.

﴿ بال فورت سمیتی ﴾

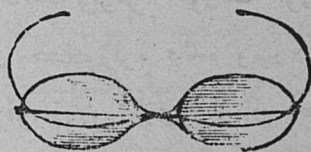
بو دنیاده راحت یاشاماق ایچون
انسانلر هر شیدن بر تورلی فائده
آلمايه و چیقارمايه غیرت ایتمشله.
شویله که یبانی حیوانلری آلدیروب

مثلا: ات. ياغ. اون صابون، پوط و فونت ايله؛ آلتون، كوش،
اينجو و امثالي نيمار زالوتنيك ايله چكياور.

﴿ كوزلك ﴾

ياش و كنج اولدقه آدمك
كوزى بك كورر. اك اوراق شيلري
و يازيلري سچراوقور؛ لكن قارت
اولدقن صكره كوزلرده بو قوت قالمابوب، آدم بر خيلى ايشدن
محروم اولور؛ اوقو و يازيدن قالور؛ ديكيش ديكه مز. اينجه و نازك
ايش ايشليه مز.

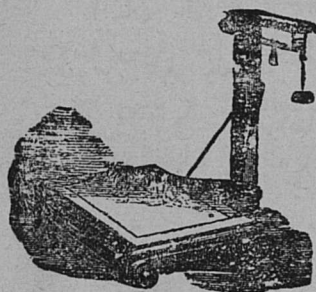
بعض آدمارك كوزى دوغمه ضعيف اولور. بونلك حالي دها
مشكل اولور. بونلر ياش و كنج زمانلرده دخى اوقودن و بر خيلى
ايشلردن محروم قالورلر. ايشته بو حاللره باقوب عقللى و فكرلى
آدملر بر چاره اينلرملر؛ كوزه قوت ويرمك يولنى دوشنملر، اويلا-
مشار و بوندن بويله «كوزلك» ايجاد ايتملر.

رسمده كوسترلديكى كى كوزلك اينجه تيمور ياكه كوش
تل ايله صارلمش ايكي توكرلك جام (پياله) دن عبارتدر؛ بو جاملري
كوزه قارشو آصوب باقدقه اشيار و يازيلر آيدنجه و بيوكچه
كوريلور. شويله كه ضعيف كوزلى آدملر كوزلك ايله كوره بيليرلر.
انسانلر ايجاد و اعمال ايتدكلري شيلر آره سنده كوزلك اك
معتبريدر؛ چونكه كورميان آدى كوريجى، اوقومايان آدمى اوقوبان

بال قورتىك مصارفى؛ زحمتى بك آذر و انسانه فائدهسى بك چوقدر.

روسىده اوقا ولايتىك منزىله اوزدندن چىقان بال بك معتبردر. منزىله بالى آق و غايت قوقولى اولور. هر يرده و بزم قىرىمه «اوغول بالى» ياش قورتلىك كتمور. دىكى بال كوزل اولور «اوغول بالى» هپ آق و اولدقچه كوزل قوقولى اولور.

﴿ چكى - ميزان - ترازه ﴾

آلدقارى ياكه صاندقارى شىارك مقدارىنى و قىمتىنى تعىين و بيان ايتىك اىچون انسانلر اولچو و ميزان ايجاد اينميه مجبور ارلمشاردر. ميزانك بر طرفنه اشيا و مال و دىكر طرفنه چكى قويلوب كوتريلور اىكى طرفده اصلمش كوزلر بر درجه تورمه چكى تمام اولدىقى آكلاشور.

زمانتمزده آلىش و يرش هپ چكى و ميزان ايله ايدبلور. چكوب اولچهيوب آلورلر و چكوب اولچهيوب ويرلر. روسىده باش چكىلر بوط، فونت (قداق) زالوتنىكدور.

بىوك و آغر شىلرى بوط و فونت ايله چكىلر، اوقاق و نازك اولان شىلرى زالوتنىك ايله چكىلر.

آدینهده «ساعت» دیمشار. ك ابتدا «قوم ساعتی» و «صر ساعی»
چیتارمشار. نوی، شیک و معاوم بر قاب و صاووته قوم یا که دو
تولدیروب دیگر بر صاووته ناملا تاملا آقزییورلر ایمش، کونده شو
صاووت اون ایکی مرتبه تولوب بوشالیور ایمش. هر دفعهسی بر «سا-
عت» حساب اولنوب، مثلا کون دوغدقن صوك اوچ ساعت کچمش
ایسه «اوچ صاووت اولدی» یعنی اولچو صاووتی اوچ مرتبه تولوب
بوشاندی دیرلر ایمش.

اسکی زمانارده بویله اولمش، اما مسلمانلق چیقوب معرفت و صلا-
یع آرتمقدن صکاره صو یا که قوم ساعتار قولایسز اولدیغی فهم
ایدلمشدرکه کونده بر قاچ مرتبه نماز قیلمق ایچون وقت بیامك
ضرور اولدیغندن مسلمان استادلری بغداد شهرنده شمیدیکی چالار سا-
عتی ایجاد ایتمشلر. چالار ساعتی ابتدا آغاچدن و بعده جیزدن
یا صامشار.

بزم زمانارده قویون ساعتاری دخی ایجاد
اولنوب، بیوك چالار ساعتارکده چوق تورلیسی
یا صالماقدهدر. ساعتچیلک صنعتی مسلماناردن
فرنکاره کچوب، دها زیاده میدان آلمشدر؛ فرنکار دها کوزل
ساعتار یا صامشار. و یا صایورلر.

قویون ساعتارینك یوقاروده رسماری کوسترلدکلری کبی بونلرك
چالار صویاری دخی وارد. آق دائره یعنی توکرلکدن و قطوسی

ایدر؛ کوزلك ایجاد ایدن آدم يك بيوك و کوزل ایش ابتدی-کی
و خیر دعالره نائل اولدیغی شبهه سزدر. کوزلك اوفاجق نازک و ساده
برشیدر اما معیشت انسانیه ایچون يك مهمدر.

ذاتاً کور و صوقور آدمه کوزلك فائده ویرمز. کوزلك کوزلری
صوقور اولما یوب قوتسز و ضعیف اولان کوزلره فائده ویرر؛ الی
باشندن صوك اکثر آدمار کتاب اوقوماق و یازی یازماق ایچون
کوزلكه محتاجدرلر. کوزلك اولماسه ایدی یازی، اوقو، دیکیش
و سائر بعض ایشار یاله کسب رزق ایدنلر ایشسز و آچ قالورلر ایدی.
کوزلكی ایجاد ایدنندن حق تعالی راضی اولسون. قارترلر يك
کرك بر شیدر.

﴿ ساعت ﴾

کرنك و کیجه نك وقتنی بیامک
ایچون یعنی مگون دوغدیغندن
یا که قوندیغندن صوك نه قدر
زمان کچدیکنی بیامک ایچون
انسانار ساعت ایجاد ایتمشار. کون
و کیجه یی اون ابکیشر ساعت
اعتبار قیلوب یعنی اون ایکی حصه
و بولم عد ایدوب، بونلری کوستر-
میه مخصوص آلت یاصامشلر و بونك

جوق ايشلر ايچون ينكللك اولان آلتلر و ماشينلار ايجاد ايتمشلردر.
يوقاروده رسمي كوسترلمش اولان « ديكيش ماشيناسى » بو كوزل
ايجادلارك بريدرك.

انسانلرك اك بيوك برايشى ديكيشدر. كوملك، توشك، ياصدق
ديكىلميان خانه يوقدر. قادينلر و قزلر دائما ديكيش ايله مشغول
بولنورلر. صاتماق ايچون كيوم و سائره ديكن اوستادلر دخى چوقدر.
اك بيوك و هر يرده ايدلمكده اولان بو ايش ايچون ايكي تورلى
ماشينا واردر: برى ال ماشيناسيدر كه ال ايله آيلاندريلوب ديكيش
ديكر، ايكنجيسى بيوكچه اولوب آياق ايله آيلاندريلور. ماشينا ايله
بر ساعتده ديكيلن ديكيش ساذه ال ايله بر كونده ديكامز.

ديكيش ماشينالرى طونچدن، تيموردن ياسالور. بونلر ايله هر كس
ديكيش ديكر. اوكرنمك و قوللانمق قولايدير. زمانزده بونلر هر بر
بيوك شهرده ساتلور. ال ماشينالرى يكرمى روبله دن و آياق ماشينالرى
اللى روبله دن ساتلور. دها بهالى اولانلرى دخى واردر. مسلمانلردن
بو ماشينالرى آلوب فائده ايدنلر چوقدر.

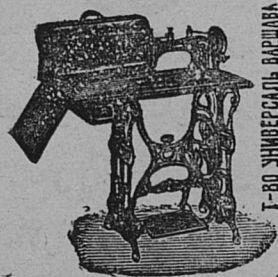
﴿ چالنى و اوراق ماشيناسى ﴾

انسانك باش غداسى و رزقى بىغداى، آريش و آريادر. بونلرى
تارلادن كسوب جيماق ايچون ايرته زمانارده تيمورى قنغر و
صاپى قيصقه بر جنس پيچاق ياسارلر ايدى؛ بو كا اوراق يرلر؛
كشى يره چوكوب بونك ايله طوپ طوپ آشاغى كسوب باغليوب

قابلی ایچنده بولنان ماشیندان عبارتدره آق دائره اون ایکی حصه به بولنوب
 ۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ رقمیری ایله رقملمشدره بو
 رقمرك آره لری برر ساعتدره قابك ایچنده جورن ماشینا آق دائره مك
 اوستنده اولان «یل قوان» ی رقمدن رقمه آیلاندریور؛ یل قوان
 ایکیدر: قصهسی ساعت کوسترو، اوزونی دقیقه (مینوت) کوسترو
 ساعت کوسترن یل قوان رقمدن رقمه بر ساعتده وارر، دقیقه کوسترن
 رقمدن رقمه بش دقیقهده واروب بتون دائرهیی بر ساعتده آیلانور،
 بر ساعت آلتمش دقیقه اعتبار اولنمشدر. یوقاروده اوافق ساعتك رسمنه
 باقك؛ وقت ساعت سـكـزی اون بش دقیقه كچمش اولدیغنی
 كوسترو.

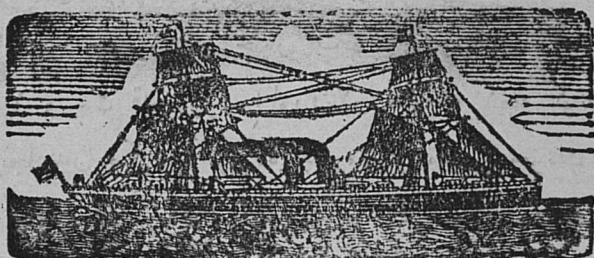
زمانمزه ساعتاری باقردن، چلیكدن، كومشدن و آلتوندن
 یاصارلر. قویون ساعتارینك ماشیناسی كونده بر قوریلور، بیوك چلار
 ساعترك كونده بر و هفتهده بر قورلدقاری واردر. ساعترك ایکی
 روبله دن، اوچ یوز روبله به قدر قیمتی اولاناری اولور.

﴿ ديكيش ماشينالری ﴾

انسانلر آز وقتده زیادهجه ایش ایشامیه
 و آرزومت ایله زیادهجه ایش کوچریه هوس و
 مائلدرلر. واقعاً هر ایشده قولایاق و سهولت
 آراشدرماق ایزلمك عقل و فراست انسانیه
 شانندندر. بوندن بویله عقلائی انسانلر پك

﴿ آتش کیمیسی یعنی پاراخود ﴾

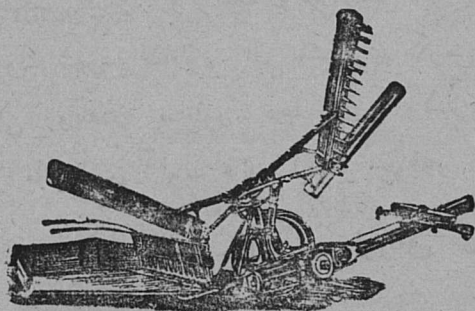
آغاچ صویه باته‌از، انسانار بونی کوروب همان آغاچدن صال و بعده ایچی قووش آغاچاردن قایق یاصاب صو اوستنده جورمشاره. ده‌ا صکره قایغک اورتیه‌سنه بر دیرک اوتوردوب و آک فارتو قالین بزدن یلکک (جاکک) باغلا یوب یل (حل) قوتی ایله قایقی چکدرمشاره.

زمان کچدکجه انسانارک صناو و تجربه‌لری و معرفت‌لری آره-توب، بیوک و زور کپلار یاصاب بیوک دگزاره چیقمشار اک اوزاق و چت الکالره باروب مال صانوب مال آلمشاره.

یل (جل) اولمده‌ی کونده یلککای قایق و کمی حرکت ایده‌میوب کون و زمان کچدیکندن عقللی انسانار بونک چاره‌سنی فکر ایدوب، اویلا یوب آخیریسی آتش ماشیناسی قوتی ایله کمی جورکزمک اصولنی بولمشاره؛ بو مهم ایشی ابتدا فرانسن ملتندن «فولتون» نامنده بر آدم ادا ایدوب کوسترمشدر.

بویله کپلاره «آتش کیمیسی» یا که «پاراخود» دیرلر. کینک

« كوله » ايدرايدى. اما بعد آشلق و پچن كسمك ايچون دها كورل
بر الت ايجاد ايدلدى. چالماق كسمك الاتى اولديغندن بوكا « چالغى »
دينلمشدر. بر آرشون بر چاريك بوينده بر از قنغر چايكندن بو
لاتدن ياصلمش پيچاق اوزون اغاچ صايه قولاعمدن كچوريلور. بوكا
چالغى ديرلر. آشلق كيسيجهك آدم بونك صاپندن توتوب و آباق
اوستنده جوروب، آشلق و پچن كيسر، چالار. « اوراق » ايله بر كونده
جيولان آشلق « چالغى » ايله ۲-۳ ساعته چالور. حالا بو كونده
كوپ يرلرده ينه بونلرى قوللاينورلر. لكن معرفتاي و زياده هنرلى
اولمش فرنك خاقلرى چالغيدن دها يخشي بر آلت ايجاد ايتديار، بوكا
« ماشينا چالغيسى » ديرلر. آشاغنده رسمى و شكلى كوسترلمشدر. بوكا
ايكى آت يكوپ آشلق بويو چكديرلر. اشبو ماشينا چالغيسى ايله
بر ساعته ال چالغيسنك بر كونلك ايشى ايشلنور.

چالغى ماشيناسى

بزم بو زمانده جمله
فرنك الكالرنده رو-
سيه نك بك كوپ ولا-
يتارنده، مصرده و هند-
ستانده ماشينا چالغىارى
قوللاينورلر.

ير سورمك ايچون تيمور صابنلر، حرمان و آشلق باصترماق
يچون ماشينالر، آشلق چالتمك و آشلق صاچمق ايچون دخى باشقه ما-
شينالر اولوب، آز زحمت ايله كوپ ايش ايشلنورلر.

اوستینه قالین آغاچار تیزلیوب بونارک اوستینه دخی « رملس » دینامش
قالین تیمور جبوقلر میخانور. باواووز و واغون کوپچکاری بو تیمور
جبوقلر اوستندن جورر. کوپچکار پروازلی اولدیغندن تیمور جبوقلری
قابلاوب بولدن چیتمازلر. ماشینا قوتلی و یول تپ تکیز اولدیغندن
ساعته آقرین یوروشده اوتوز و عیجله یوروشده آلتمش، یتمش ورست
حرکت ایدر.

بر ورست تیمور یول اوتوز قرق بیک روبله ایله یاسالور. لکن
بویله بهالی ایسهده ینه فائده لی اولدیغندن زمانمزه هر طرفه یا-
سالماقدهدر.

دکزلرده پاراخود، قرلرده تیمور یول چیققدن برو دنیاده
اوزاق یر قالمادی دینامز اوفاق اولدی؛ حیوان آياغی یتشمز یرلره
وارلدی؛ مال و انسان کامیان یرلردن مال و انسان کالدی انسانلر
کوریشدی، آکلاشدی، معامله، تجارت، انسیت، مناسبت و امنیت
زیاده اولدی.

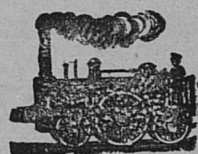
﴿ علم فرضدر، نصفی آنک یازیدر ﴾

علم فرضدر یعنی جمله مزه بیلمه سی بورجدر؛ علمک نصفی یازیدر
یعنی یازی یازمیان آدم یارتنی کشیدر دیمشله؛ نچیک بویله اولمسون؟
انسان سسی، طوپ داووشی، آت آياغی یتشمز یرلره یازی و مکتوب
ایله خبر ویرمک و آندن خبر آلماق ممکندر. مثلاً هیچ شریفه کیدن
یر آدم بولدن پاکه مکّه مکرمه دن خواه سنه خبر ویره جک ایسه

ایکی طرفقنده کورک مقامنده اولان ایسی بـ وک نوبچک باکـه
آرقهده اولان بر کوپچک آیلانوب پاراخودی دورر. کوپچکلر پک تیز
آیلانوب پاراخود جویروک و چاپار ات کبی دورر بوب کیدر. پاراخود
ساعتده اونوز ورست قدر یول آاور؛ لازم اولسه کیجه کوندوز کیدر.
پاراخود ایجادندن صکره دکزلرده جورمک و مال کوچرمک دها ینکل
و قولای اولوب اک اوزای برار یقین و اک بـ وک دکزلر اوفاق
مرتبهسنه کلدی. دکز کنارده یـ که آطه لرده ـ اکن ملتلر دکز
و کمیلک علمنه دها زیاده آشنا اولوب، کسب و تجارتده کوپ
آلدینه و یارویه واردیلر.

﴿ تيمور يول ماشيناسی و آرابالری ﴾

ماشینا ایله کمی جورکزمک کشف و ایجاد
اولندیغی ایله ماشینایه آرابا چکدرمک دخی
فکر اولندی. بر خیای حساب و تجربه دن

صوک انکلز ملتندن « ژورژ سته فانسون » نامنده بری تیموردن بر
آرابا یاصاب ایچینه آتش ماشیناسی یرلشدیروب کوپچکلری آیلاندرمق
اصولسی کشف ایتدی. بویله آرابایه « لوقوموتیف » و روسجه « پارا
ووز » دیرلر. اون، اونش و دها زیاده واغون دینلن تیمور کوپچکلای
و یوکلای آرابالر بوکا باغلانور. پاراووز بونلرک جمله سنی چکوب کیدر.
آنچق تیمور یول آرابالری بزم طوبراق یوللردن، انیشدن و
یوقوشدن جورده مزلر. بونک ایچون یوقوش یرلری یاروب، اویوق و
انیش یرلری تکزلیوب، تولدیروب، توپ توز یول یاصالوره بولک

* سلطنتك بُنای اجرای عدالتہ متوقفدر (ثبات الملك بالعدل).
 * باطلك جولانی آنجق بر آن سورر. حق قیامتہ قدر جولان
 ایدر. (حوله الباطل ساعة جولة الحق الى الساعة).

* انسانك خزیمهسی صنعتیدر (حرفة المرء كنزہ).
 * قلبك كدردن بوش اولماسی كیسهك طولو اولماسندن اعلادر
 (خلو القاب حیر می ملء الكیس).

* انسانك دوستی رهبر ادراكیدر (خلیل المرء دلیل عقله).
 * سكا جفا ایدنه مدار ایتكه اوتانسون (دار من جفاك یخجل)
 * انسانك عقل درجهسی سوزندن، کیفیت اصلی ایشندن آكلا-
 شلور (دلیل عقل المرء قوله و دلیل اصله فعله).

﴿ حِكْمِيَّاتِ اِسْلَامِيَّه ﴾

انسانی نجات یولنه توشره جك و تهلكه دن صاقلایه جق آنجق
 عقلدر.

هر شی چوغالدیقچه اوجوزلارء علم و ادب چوغالدیقچه قیمتی
 آرتار. (نصر بن سيار)

وجودك راحتی آز آشاماق، كوكلك راحتی غم توتماق، لسانك
 راحتی آز سويله مك ايله حاصل اولور. (ابن قره)

نفسنی دورت خصلتدن منع ایدن هر تورلی هلكه دن امین او-
 لور، عناد ایتمه ملی، كبرلی اولماملی، عیجلك ایتمه ملی و غیرتسن
 اولماملی

یازی یعنی مکتوب بازار یا که بازیدر، اکر یازی اولماسه خبر ویره مر ایدی.

اگر یازی اولماسه، کتابلری یازماق ممکن اولماز ایدی و کچمش زمانلرده اولان آدمارک سوزلری بزلره، یتشمز ایدی انسانلر اولور، وفات ایدر. لکن کوزل سوزلری یازیلوب قالور، اولمز، بیک ییل، اوچ بیک ییل، بعده اشیدیلور یعنی اوقولور.

جمله ایچون یازلمش یازیلره رساله و کتاب دیرلر. معلوم بر آدمه یا که دوسته یا که اقربایه یازلمش یازیلره «مکتوب» «خط» دیرلر. کتاب و رساله استر قلم ایله یازلمش اولسون؛ استر باصامش اولسون هرکس اوقور؛ مکتوب و خط آنجق کیمه یازلمش ایسه او آدم اوقور؛ غیری بر آدمک آچوب اوقومیه حتی بوقدر.

﴿ امثال حضرت علی - کرم الله وجهه ﴾

حضرت علی افندیملرک بر چوق سوزلری و مثالری واردر که هر برینک بیان و تفصیلی بر رساله اوله بیلور. حکمتلی و عبرتلی بو سوزلردن بر ایکسی بو محاحده نقل اولنیور:

﴿ هر بورجی ادا ایتک دین اقتضاسندندر (ادا الدین من الدین) ﴾
 ﴿ آقا و انایه اطاعت و احسان افضل اعمال صالحه دیلمکه شاه بانددر (بر الوالدین سلف). ﴾

﴿ عمرک برکتی کوزل ایشلر ایله در (برکة العمر حسن العمل). ﴾
 ﴿ اسنان اکثر بلایی دیلندن بولور (بلاء الانسان من اللسان). ﴾

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ۖ إِنَّكُمْ لَنِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ ۖ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ۖ
قَبْلَ الْخُرَاصُونَ ۖ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ۖ يَسْأَلُونَ بَنَانَ
يَوْمِ الْبَرِّ ۖ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفَنُّونَ ۖ ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي
كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ۖ إِنَّ الْمَتِّبِينَ فِي جَنَّتِ وَعِوُونَ ۖ اخْذِينَ
مَا آتَاهُمْ مِنْهُمْ أَنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ۖ كَانُوا قَالِيًا مِنْ
الْيَلِ مَا يَجْعُونَ ۖ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۖ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ
لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ۖ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِلْمُوقِنِينَ ۖ وَفِي أَنْفُسِكُمْ
آفَافٌ تُبْصَرُونَ ۖ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ۖ قُورَيْبِ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنْتُمْ نَاطِقُونَ ۖ هَلْ أَتَيْكَ حَدِيثُ ضَيْفِ
إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ۖ إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ
قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ۖ فَرَاغَ إِلَى أَهْلِهِ فَجَاءَ بِجِلِّ سَمِينٍ ۖ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ
قَالَ إِنَّا نَاكِلُونَ ۖ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشِّرُوهُ
بِغُلَامٍ عَالِمٍ ۖ فَأَقْبَلَتْ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ
عَجُوزٌ عَقِيمٌ ۖ قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكَ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ۖ
قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ۖ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ مُجْرِمِينَ ۖ

* سوزنده ملائمت اولانه محبت واجبدنه.

* علم پر آغاچدرکه یمشی عملدر. علم یوز سنه اوقونسه، بیک کتاب جمع ایدلسه - عمل اولمدیچه رحمت آلهیه استحقاق قازا. نیلهماز (امام غزالی).

—*—

شبهه‌سز نویله‌در چونکه بر آدم یازی اوکره‌نوب مکتوب، دفتر و سائر شیلر یازماز ایسه عبادت اصولنی اوکره‌نوب عبادت ایتمز ایسه، هندسه تحصیل ایدوب مهندسلک ایتمز ایسه، علم طب بیلوب طبیب ایشی کورمز ایسه بیلدیکی علمندن نه اوزینه نه غیریه بر فائده چیقماز.

* استمک ایله آله‌جق شیئی قوتله، ملایمت ایله آله‌جق شیئی شدتله طلب ایدنلره تعجب ایدرم. (معاویه).

* انسان ایچون اک فائده‌لی حال اوز قدرینی و عقلنک درجه - منی بیلوب اکا کوره ایش کورمکدر.

(صوك)

فَمَا أَنْتَ بِمَكْلُومٍ * وَذَكَرَ فَإِنَّ اللَّهَ كَرِي تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ * وَمَا
خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ * مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِنْ رِزْقٍ
وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعَمُوا * إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ *
فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُنُوبًا مِثْلَ ذُنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونَ *
فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي يُوعَدُونَ *

سُورَةُ الطُّورِ مَكِّيَّةٌ
وَهِيَ تِسْعٌ وَأَرْبَعُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالطُّورُ * وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ * فِي رَقٍّ مَنْشُورٍ * وَالْبَيْتِ
الْمَعْمُورِ * وَالسَّعْفِ الْمَرْفُوعِ * وَالْبَحْرِ الْمَسْجُورِ * إِنَّ عَذَابَ
رَبِّكَ لَوَاقِعٌ * مَا لَهُ مِنْ دَافِعٍ * يَوْمَ تَمُورُ السَّمَاءُ مَوْرًا * وَتَسِيرُ
الْجِبَالُ سَيْرًا * فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِلْكَذِبِينَ * الَّذِينَ هُمْ فِي خَوْضٍ
يَلْعَبُونَ * يَوْمَ يُدْعَوْنَ إِلَى نَارِ جَهَنَّمَ دَعَاً * هَذِهِ النَّارُ الَّتِي
كُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ * أَفَيْحَرُّ هَذَا أَمْ أَنْتُمْ لَا تُبْصِرُونَ * إصْلَوْهَا
فَاصْبِرُوا وَلَا تَصْيرُوا سِوَاهُ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ *

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ * مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ *
فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ * فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ
مِنَ الْمُسْلِمِينَ * وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ *
وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ * فَقَوْلِي بُرْكَةُ
وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ * فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ
وَهُوَ مَلِيعٌ * وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ * مَا تَذَرُ
مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلْنَاهُ كَالرَّيَمِ * وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ
تَمَتَّعُوا حَتَّى حِينٍ * فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ
يَنْظُرُونَ * فَمَا أَصْطَا عَوَامٌ مِنْ قِيَامِهِ وَمَا كَانُوا مُنْصَرِفِينَ * وَقَوْمُ
نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا اقْوَمًا فَاسْقِينَّ * وَالسَّمَاءَ بَيْنَاهَا
بَابًا وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ * وَالْأَرْضَ فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ *
وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ * فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ
إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ * وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ إِنِّي لَكُمْ
مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ * كَذَلِكَ مَا آتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا
سَاحِرٌ أَوْ مُجْنُونٌ * أَتَوَاصَوْنَهُ بِلُغْمِ قَوْمٍ طَاغُونَ * فَقَوْلُ عَنْهُمْ

أَمَّهُمُ الْمُضْطَرُونَ * أَمَّهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَعِينُونَ فِيهِ فَلْيَأْنِ مُسْتَعِينُهُمْ
 يَسْلُطَانِ مُبِينٌ * أَمَلَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ * أَمَنَّا لَهُمْ أَجْرًا
 فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ * أَمَعِنَدَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ يَكْنُبُونَ *
 أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ * أَمَّهُمُ الْغَيْرُ اللَّهُ
 سُبحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ * وَإِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا
 يَقُولُوا سَحَابٌ مَرْكُومٌ * فَذَرَهُمْ حَتَّى يَلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي
 فِيهِ يُصْعَقُونَ * يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا وَلَا هُمْ
 يُنصَرُونَ * وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَلِكَ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ
 لَا يَعْلَمُونَ * وَأَصْبَحَ الْحُكْمُ رَبِّكَ فَإِنَّكَ يَا عِزُّنَا وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ
 حِينَ تَقُومُ * وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ *

سُورَةُ النِّجْمِ بِكَتْمٍ
 وَهِيَ اثْنَتَا وَثَمَانُونَ آيَةً

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 وَالنِّجْمِ إِذَا هَوَى * مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَى * وَمَا يَنْطِقُ
 عَنِ الْهَوَى * إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَى * عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَى *

اِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ * فَاَكْبِهِنَّ بِمَا اْتَتْهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَّيْهُمْ
 رَبُّهُمْ عَذَابَ الْحَرِيمِ * كَلُوا وَاشْرَبُوا هَنِيئًا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ *
 مُتَكِبِينَ عَلَى سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ * وَالَّذِينَ اٰمَنُوا
 وَاتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُمْ بِاِيْمَانٍ اَلْحَقْنَا بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَا اَلْتَنَاهُمْ مِنْ
 عَمَلِهِمْ مِنْ شَيْءٍ كُلُّ امْرِئٍ بِمَا كَسَبَ رَهِينٌ * وَاَمَدَدْنَاهُمْ بِمَا كَانُوا
 وَلِحِمٍّ مِّنْ اَنْشَاهُمْ * يَتَنَازَعُونَ فِيهَا كَأْسًا لَا لَغْوُ فِيهَا وَلَا تَأْنِيَةٌ *
 وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ لَهُمْ كَانَهُمْ لَوْ لَوْ مَكُونٌ * وَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
 عَلَى بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ * قَالُوا اِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي اَهْلِكَ مُشْفَقِينَ *
 * فَمَنْ اَللَّهُ عَلَيْنَا وَوَقَّيْنَا عَذَابَ السَّمُورِ * اِنَّا كُنَّا مِنْ قَبْلُ نَدْعُوهُ
 اِنَّهُ هُوَ الْبَرُّ الرَّحِيمُ * فَذَكَرْنَا اَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ يٰ كَاهِنٍ وَلَا
 مُجْنُونٍ * اَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِ رَبِّاِ النَّوْنِ * قُلْ تَرَبَّصُوا
 فَاِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُرَبِّصِينَ * اَمْ تَأْتِيهِمْ اَخْلَامُهُمْ بِهَذَا اَمْ هُمْ قَوْمٌ
 طَاغُونَ * اَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ * فَلْيَا تُوَا حِدِيثِ
 مِثْلِهِ اِنْ كَانُوا صَادِقِينَ * اَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ اَمْ هُمُ الْخُلُقُونَ *
 اَمْ خُلِقُوا السَّمَوَاتِ وَالْاَرْضَ بَلْ لَا يُؤْقِنُونَ * اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ

عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ أَهْدَى * وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ
 يُجْزِي الَّذِينَ آسَأُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِي الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى *
 الَّذِينَ يَخْتَنُونَ كِبَارًا لَا تَمُوتُ أَلْفَا حَشَا إِلَّا اللَّهُمَّ إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ
 الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَإِذْ أَنْتُمْ أَجْنَةٌ فِي
 بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنْفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اتَّقَى * أَفَرَأَيْتَ الَّذِي
 تَوَلَّى * وَاعْطَى قَلِيلًا وَكَذَى * أَعِنْدَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهَوَّيَرَى *
 أَمْ لَمْ يُنَبِّأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى * وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّى * أَلَمْ نَزِرْكَ وَازِدَةً
 وَزَرَ أُخْرَى * وَأَنْ لَيْسَ لِلْإِنْسَانِ إِلَّا مَا سَعَى * وَأَنْ سَعْيَهُ
 سَوْفَ يُرَى * ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءُ الْأَوْفَى * وَأَنْ إِلَى رَبِّكَ الْمُنْتَهَى *
 وَإِنَّهُ هُوَ أَضْحَكٌ وَابْكِي * وَإِنَّهُ هُوَ أَمَاتٌ وَأَحْيَا * وَإِنَّهُ خَلَقَ
 الزَّوْجَيْنَ الذَّكَرَ وَالْأُنثَى * مِنْ نُطْفَةٍ إِذَا تُمْنَى * وَأَنْ عَلَيْهِ
 النَّشْأَةُ الْآخِرَى * وَإِنَّهُ هُوَ أَغْنَى وَاقْنَى * وَإِنَّهُ هُوَ رَبُّ الشَّعْرَى *
 وَإِنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَى * وَنَمُودًا ابْنَى * وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ
 إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطَى * وَالْمُؤْتَفِكَةَ أَهْوَى * فَغَشَّيَهَا
 مَا غَشَّى * فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَى * هَذَا نَذِيرٌ مِنَ النَّذِيرِ

ذُومِرَةٌ فَاسْتَوَى ۖ وَهُوَ بِالْأُفْقِ الْأَعْلَى ۚ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّى ۖ
 فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَى ۖ فَأَوْخَى إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْخَى ۖ مَا كَذَبَ
 الْفُؤَادُ مَا رَأَى ۖ أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَى ۖ وَلَقَدْ رَآهُ نَزْلَةً أُخْرَىٰ ۖ
 عِنْدَ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَىٰ ۖ عِنْدَ هَاجَتِهِ الْمَأْوَىٰ ۖ إِذْ يَخِشَى الْيُسْدَرَةَ
 مَا يَخِشَى ۖ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَى ۖ لَقَدْ رَأَىٰ مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ
 الْكُبْرَى ۖ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ۖ وَمَنْوَةَ الثَّالِثَةَ الْآخِرَىٰ ۖ
 أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ۖ تِلْكَ إِذْ أَغْنَيْتُمُ ضَيْزَى ۖ إِنْ هِيَ إِلَّا
 أَسْمَاءُ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَابَاؤُكُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِنْ سُلْطَانٍ
 إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنْفُسُ وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنْ رَبِّهِمْ
 الْهُدَىٰ ۖ أَمَرَ لِلنَّاسِ أَنْ يَتَّبِعُوا مَا مَنَىٰ ۖ فَلِلَّهِ الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ۖ وَكَرِهَ
 مِنْ مَلَكٍ فِي السَّمَوَاتِ أَنْ يُغْنِيَ شِفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مَنْ بَعْدَ أَنْ يَأْذَنَ
 اللَّهُ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ۖ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيَسْتَمُونَ
 الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَىٰ ۖ وَمَا لَهُمْ بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ
 وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ الْحَقِّ شَيْئًا ۖ فَأَعْرِضْ عَنْ مَنْ تَوَلَّىٰ عَنْ ذِكْرِنَا
 وَلَمْ يُزِدْ إِلَّا الْحَوَادِثَ ۖ ذَلِكَ مَبْلَغُهُمْ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ

تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ كَانَ كُفِرَ * وَلَقَدْ تَرَكُنَا يَوْمَ فَهْلٍ مِنْ مَذَكِرٍ
* فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ * وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ
مِنْ مُذَكِّرٍ * كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ * إِنَّا أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمٍ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ * نَزَعَ النَّاسُ كَانَهُمْ
أَعْجَازُ نَخْلٍ مَنْقَعَةٍ * فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ * وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْآنَ
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُذَكِّرٍ * كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ * فَقَالُوا أَبَشَرًا مِثْلَنَا
وَاحِدًا تَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذَا ذُلُّوا فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ * أَلْيَقَ لِدُكْرِ عَلَيْهِ مِنْ بَيْنِنَا
بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرُّ * سَيَعْلَمُونَ غَدًا مِنَ الْكَذَّابِ الْأَشِرِّ * إِنَّا
مُرْسِلُوا النَّاقَةَ فَبَنَى لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ * وَبَيْنَهُمْ أَنْ لِمَاءَ
قِسْمَةٍ بَيْنَهُمْ كُلُّ شَرْبٍ مُخَضَّرٌ * فَنَادُوا صَاحِبَهُمْ فَتَعَاطَى
فَعَقَرَ * فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرٍ * إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ صَيْحَةً وَاحِدَةً
فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْحُمْظِرِ * وَلَقَدْ يَسِّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُذَكِّرٍ *
كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ * إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ
نَجَّيْنَاهُمْ لَيْسَ لَهُمْ شُكْرٌ * نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا كَذَلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ * وَلَقَدْ
أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَا فَنَارُوا بِالنُّذُرِ * وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ

الْأُولَى * أَزْفَا لِأَزْفَةٍ * لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ * أَفِنْ هَذَا
الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ * وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ * وَأَنْتُمْ سَامِدُونَ
* فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا *

سُفُوفُ الْقِسْمِ مَكْنِيَّةٌ
وَهِيَ خَمْسُ خَمْسِ فَرَاثِيَةٍ

لَيْسَ
أَقْرَبَ السَّاعَةِ وَأَنْشَقَّ الْقَمَرُ * وَإِنْ يَرَوْا آيَةً يُعْرَضُوا وَيَقُولُوا
سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ * وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ وَكُلُّ أُمَّةٍ مُسْتَقَرٌّ *
وَلَقَدْ جَاءَهُمْ مِنَ الْأَنْبَاءِ مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ * حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَاذْغَنْ
النَّذْرُ * فَنُؤَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَى شَيْءٍ نَكِرٍ * خُشْعًا أَبْصَارُهُمْ
يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنتَشِرٌ * مُهْطِعِينَ إِلَى
الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَذَا يَوْمٌ عَسِيرٌ * كَذَبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ
فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ * فَقَدْ آتَيْنَا آبَاءَهُمْ مِمَّا
فَانْصَرَفُوا * فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ * وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا
فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَى أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ * وَحَمَلْنَاهُ عَلَى ذَاتِ الْأَوَّاحِ وَدُسِّرَ *

«خواجه صبیان» الفباسی اکمال ایدلیدیکی ایله هفتیک و
یا که کلام شریفدن قرائته باشلانور. قرائت عربیده دخی قرائت ترکیده
کوستریلن اصولی قوللانمیلی. صنفدن بری قچقروب اوقور، قالان
سبقداشلری باقوب کوترلر، اوچ بش سطر بری اوقوب یا ککشلری
کوسترلکدن صکره ایلروده اوچ بش سطر ایکنجی شاگرد اوقور
بویلهجه هر بر شاگرد اوچ بش سطر اوقومش اولور و کورلمش
یا ککشلری جمله صنف کورمش و آ کلامش اولور.

ابتدای حالدده کونده اوچ صنف ایله یارم بت و بعده بر بت
قرائت اوقولورسه کافیدر. آنجق قرائت وقتی صنفک جمله شاگردلی
اوقونان محلی جوبیمبوب معلمک دیدکلرینه دقت ایتمه لی.

اشبو «خواجه صبیانه» قوشلمش هفتیک شریف صحیفه لری قلم
یازیبی ایله طبع ایدلیدیکنک حکمتی بویله کوزل خط ایله قرائت
ایدن شاگردلرک یازی چیقاریمه و یازی یازمه یه هوس و مهارتلی
آرتدیغندن ایلرو کلدیکی معلمره معلومدر. زمانمزده جمله کتابار
هپ قورشون باصمه اولدیغندن یازمه خط ایله اوقومانک فائیدمسی
آشکاردر. هر نه قدر برنجی خواجه صبیانده کوریلوب کچمش ایسه دم
صره سی کلدکچه چوققلره اوستون، اسره، اوترو، ساکن، شده، تنوین،
همزه و سائر خصوصده تکرار معلومات ویرمیدر.

حرکه لره کوز آلدیروب خیلی یشکل قرائت اولنه باشلانور.
صوکره شاگردلره «تجوید» کوسترمایدر.

اזبر یازی یی ترکی و عربی قرائتی هپ بتون صنف ایله یازملی،
و بتون صنف ایله اوقوملی، یا ککش کورلدکده صنفک جمله سنه
سؤال ایدلملی، بریک بیلمدیکی دیسکری بیلور. بو اصول سایه سنده
جمله شاگردلرک دائم دفته مجبور اولور. بتون صنف بیلمیان آ کلام
میان شیرلی، معلم اوزی بیان و تفهیم ایدر.

قَطَمْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذِرْ * وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ
 مُسْتَقَرٌّ * فَذُوقُوا عَذَابِي وَنَذِرْ * وَلَقَدْ لَيَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ
 فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ * وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النَّذْرُ * كَذَّبُوا بِآيَاتِكُمْ كُلِّهَا
 فَآخَذْنَا هَاهُمْ أَخَذَ غَرَضٍ مُقْتَدِرٍ * أَكْفَأُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَئِكَ أَمْ لَكُمْ
 بَرَاءَةٌ فِي الزُّبُرِ * أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ * سَيَرْجُمُ الْجَمْعُ وَيُولُونَ
 الدُّبُرُ * بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَذَى وَأَمْرٌ * إِنَّ الْجَحِيمَ
 فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ * يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ عَلَى وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا
 مَسَ سَقَرٍ * إِنْ أَكَلْ شَيْءٌ خَلَقْنَاهُ يَقْدِرُ * وَمَا أَمْرُنَا إِلَّا وَاحِدَةٌ كَلَمْحٍ
 بِالْبَصَرِ * وَلَقَدْ أَهْلَكْنَا أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ * وَكُلُّ شَيْءٍ
 فَعَلُوهُ فِي الزُّبُرِ * وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُسْتَطَرٌ * إِنَّ الْمُتَّقِينَ
 فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ * فِي مَقْعَدِ صَدَقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ *

سُورَةُ الرَّحْمَنِ
 أَوْ مَعْنَى ذَلِكَ وَسَيَعْلَى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الرَّحْمَنُ * عَلَّمَ الْقُرْآنَ * خَلَقَ الْإِنْسَانَ * عَلَّمَهُ الْبَيَانَ *

3/451
 900.

مکتب ابتدائیه درس کتابلری

کتاب

- ۱) خواجه صبیان - الفبا قسمی ۸
- ۲) خواجه صبیان - قرائت قسمی هفتیک جزئیه ۱۰
- ۳) علم حال توحید، فرضلر، عبادت و معامله اجتماعی ۱۰
- ۴) صرف ترکی، مکمل قواعد لسان ۱۰
- ۵) محاسب: ذهنی عملیات، قواعد و مسائل حسابیه ۱۰
- ۶) اصول فارسی مختصر ۸
- ۷) تجوید، اک آچیق اصولده ۴
- ۸) رهبر صبیان، ۷ دفتر مشقلی و نقطه‌لی اوچردن ۲۱
- ۹) قلم یازبسی مصر و استاتبول جدوللری موجبی
- تصحیح ایدلمش و خطاسی قالمش قرآن ۵۰

بو کتابلرک جمله‌سی قریم اداره شرعیه‌سی
 جانبندن تنسیب ایدلمشدر. کتابچیاره مناسب اکرام
 ایدلیکندن بو فیثاتلردن یوقارویه صاتمیه‌جقدر.